

19 26.10.2011

KIRKKO & KOTI

**Nea Jemina kastettiin
viime sunnuntaina.**

→ 14 – 15

Seppo Ylihärsilän PITKÄ IKÄVÄ ISÄÄ

AJANKOHTAISTA

Lähetysten rahoja leikataan Helsingissä

Helsingin seurakuntien ehdottamasta lähetysrahojen kanavoimisesta nousi kohu.

Mikäli Helsingin seurakuntayhtymän kirkkovaltuusto hyväksyy yhteisen kirkkoneuvoston esityksen, osa lähetysjärjestöistä menettää tukensa. Tukien lakkauttamien as- teittain vuosina 2012 – 2014 koskisi Suomen ev.lut. Kansanlähetystä, Lähetisyhdistys Kyl- väjää sekä Radiolähetysjärjestö Sanansaatta- jia.

Asia on nyt viety uudelleen valmistelta- vaksi.

Helsingin seurakuntien yhteinen kirkko- neuvosto teki rahalinjauksensa kysymällä lä- hetysjärjestöjen kantaa mm. naispappeuteen sekä homoseksuaalisuuteen.

”Perustellut päätökset mahdollistu- vat tutustumalla lähetystyön ytimeen”, lähetysjohtaja Juha Auvinen toivoo.

”Toivon, että lähetystyön rahoituksesta ei ole tullut kirkkopoliitikkaa”, sanoo kirkon lä- hetystyön keskuksen johtaja **Risto Jukko**.

”Jos näin on, kirkossa ovat puurot ja vellit menneet pahasti sekaisin.”

Kaikkien ei tarvitse tukea kaikkia

Kuopiossa viime sunnuntaina vieraillut lä- hetysjohtaja **Juha Auvinen** Sanansaattajista kertoo, ettei hän osannut odottaa tällaista.

”Työstämme levisi virheellistä tietoa. Vuodesta 1997 lähtien lähetteinämme on ol- lut naispappeja. Homoseksuaalisuuteen liit- tyvissä kysymyksissä sitoudumme siihen kir- kon kantaan, että avioliitto on miehen ja naisen välinen.”

”Tasa-arvo ja ihmisoikeuskysymykset ovat meille tärkeitä ja tuemme niitä. Mut- ta kun kyse on määrärahojen jakamisesta, perusteitten on tultava lähetystyöstä. Lähe- tystyötä tehdään sellaisessa ympäristössä, joissa kysymykset seksuaalisesta suuntautu- misesta eivät ole relevantteja.”

”Jos seksuaalikäytösten perusteella ha- lutaan tehdä erotus jyvien ja akanoihin, siitä kärsii kaukainen lähimmäinen, joka jää apua vaille, eivät boikotoidut järjestöt”, Risto Juk- ko sanoo.

Juha Auvinen toivoo luottamushenkilöi-

den tutustuvan lähetysjärjestöjen työhön päätöksenteon pohjaksi. ”Silloin päätökset perustuvat tosiasioihin, eikä kuva järjestöjen toiminnasta jää mustavalkoiseksi ja kapeaksi.”

Sanansaattajat tekee radiotyötä Aasiassa, Afrikassa ja Euroopassa lähes 40 kielellä se- kä televisiotyötä Lähi-Idässä kolmella kielellä. Tavoitteena on saada evankeliumia levitettyä kahden miljardin ihmisen ulottuville.

Kuopion seurakuntayhtymän ensi vuoden talousarviossa viidelle lähetysjärjestölle sekä Kirkon ulkomaanavulle on varattu kaksi pro- senttia verotulokertymästä. Tuesta Suomen Luterilaiselle evankeliumiyhdistykselle on luo- vuttu on aiemmin.

Lähetysseurakunta **Jukka Koistisen** mukaan lähetysmäärärahojen epäämistä Helsingin ta- paan ei ole kuulunut Kuopion hiippakunnan alueen seurakunnista.

”Kaikkien ei tarvitse tukea kaikkia, vaan seurakunta kohtaisesti voidaan määritellä kul- lekin sopiva lähetysprofiili”, Risto Jukko roh- kaisee.

LAHJA PYYKÖNEN

PYSÄKILLÄ

Raha kasvatti vastuuttom

”Tämä vuosikymmen ratkaisee kirkon tulevai- suuden”, eläkkeellä oleva pankin pääjohtaja Ahti Hirvonen ennustaa.

Ahti Hirvonen laskee, että vuoteen 2020 tultaessa kirkkoon kuuluu esimerkik- si Helsingissä alle 50 prosenttia kansasta. ”Homoillan tuoma reaktio oli muistutus kuolevaisuudesta. Näitä notkahduksia voi seurata tihenevässä tahdissa.”

Jäsenkato ja kirkon noin kolmen mil- jardin euron kattamaton eläkevastuu ei- vät ole vieneet seurakunta-aktiivin mielenrauhaan. Hirvonen toivoo, että kirkko selviää. Se edellyttää kuitenkin määrätietoi- sia toimia, joilla katkaistaan negatiivinen, toistaiseksi loivassa

liikkeessä oleva kierre.

”Apukeinot tehoavat, mitä nopeammin niihin tartutaan.”

Hirvonen liputtaa hyvän ennakkosuunnittelun ja johtami- sen sekä tehokkaan ja oikea-aikaisen päätöksenteon puolesta. Säästöt tulisi kohdistaa hallintoon ja tukitoimiin.

”Silloin varsinainen seurakuntatyö voisi toimia mahdolli- simman häiriöttömästi.”

Rakenteiden uudistaminen elinehto

”Vastuita kirkon toimista ei ole riittävästi määritelty. Se on mahdollista, kun rahaa on runsaasti”, Hirvonen toistaa.

Kirkon työltä puuttuu kokonaisvaltainen johtaminen,” sanoo kauppatieteiden tohtori Ahti Hirvonen.

PÄÄKIRJOITUS

Rajat rikki

Nea Jemina kastettiin viime sunnuntaina. Kaste oli porukalle tärkeä, mutta ei heistä kukaan osannut sanoa, miksi. ”Se vain kuuluu olla niin.” Kirkko oli heille läsnä silloin kun sitä tarvittiin. Tuskin he olivat etsimässä paikkaansa seurakunnassa.

Tulevaisuuden kirkossa yhä enemmän on heitä, joille kirkko on tarpeen toimitusten yhteydessä, juhla-aikoina sekä kriisien sattuessa.

Perinteiseen uskonnolliseen toimintaan osallistuvien määrä vähenee. Aikaan ja paikkaan sitoutumattomat yhteisöt kasvavat. Kotoisia pienseurakuntia hehkuttavat ovat jääneet kiinni menneen ajan unelmiin.

Ihanne ja todellisuus ovat välillä kaukana toisistaan.

Veikkaan, että harva sunnuntain kastetilaisuuteen osallistuneesta nuoresta väestä kutsuu Petosen seurakuntataloa kotikirkokseen tai Kallaveden seurakuntaa kotiseurakunnakseen.

Veikkaan edelleen, että jos perjantai-iltana marketin kas-sajonon kymmeneltä ensimmäiseltä kysytään, mihin seurakuntaan kuulut, kahdeksan vastaa: en tiedä.

Seurakunnan jäsenet tuntevat kirkkoaan paljon heikommin kuin työntekijät ja luottamushenkilöt uskovat.

Kuopion seurakuntayhtymän seurakuntien määräs-tä näyttää tulevan kova kädenvääntö.

Rakenneselvitystä tehneet konsultit ehdottavat keskus-tan alueen seurakuntien liittämistä yhdeksi Tuomiokirkko-seurakunnaksi. Muitakin vaihtoehtoja on.

Nyt on keskustelun ja läpivalaisun aika. Suurennuslasin al-le on laitettava sekä organisaatio että työvoiman käyttö. Ja omat asenteet.

Mutta myös rahat. On itsestään selviää, että yksi iso seu-rakunta tuo säästöjä enemmän kuin neljä pientä.

”**Jo nyt ihmiset liikkuvat yli seurakuntarajojen.**

Tulevaisuuden kirkossa seurakuntarajat eivät ole merkittäviä. Jo nyt ihmiset liikkuvat yli seurakuntarajojen, eikä enää voida edellyttää sopeutumista vanhanaikaisiin, byrokraattisiin rakenteisiin. Sitoutuminen ja kiinnittyminen kirkkoon tapahtuu jo valmiissa sosiaalisissa yhteisöissä. Kun ra-jat ovat väljät, ne antavat tilaa monenlaiselle liikkumiselle.

Säilyttämistarpeen sijaan on nähtävä sekä laajalle että ko-konaisuuksia. Kun katsotaan riittävän kauas, ei tarvitse ju-miutua yksityiskohtiin. Seu-rakuntalaisten ja työntekijöit-ten muutoksen pelkoon auttaa tieto.

Kirkon strategia muotoilee perustehtävän näin:

Kutsua ihmisiä armollisen Jumalan yhteyteen, tuoda elä-mään kestävä perusta ja rohkaista välittämään lähimmäisis-tä ja luomakunnasta.

Seurakuntarajoista ei puhuta mitään.

LAHJA PYYKÖNEN
lahja.pyykonen@evl.fi

✚ **Virvatuli-yhdistyksen ruokajakelu** tuli viime viikolla toimineeksi Myl-lykadulla Kuopiossa rei-lun kuukauden. Perjantaina ruuan ja tulijat siunasi piis-pa Matti Sihvonen. Ruokaa nouti haitarinoiton tah-dissa 140 kävijää. Kukin tu-lija sai 20-30 euron eväät viikonlopuksi. Talkooporu-kassa leipää jakoivat palve-lualuejohtaja Markku Ter-vahauta ja sosiaalijohtaja Jarmo Rautajärvi. ”Näin ar-jen pärjäämistä tuetaan parhaalla tavalla. Viran-omaistyöllä tästä ei tulisi mitään”, Tervahauta totesi.

✚ **Ehkäisevän päihde-työn viikkoa** vietetään 14 toimijan voimin Kuo-piossa 5.-13.11. Viikon tee-mana on Päihdeilmas-tomme kaipaa muutosta. Pääkirjastossa on esillä Pi-dä mopo käsissäs -sarjaku-vanäyttely ja Whos Cares Oldies -puhetta äideille ja isille. Selvästi Hyvä Perjan-tai -bänditapahtuma nuorille on Kulttuuriareena 44:ssä.

Markku Tervahauta (vas.) ja Heikki Eitakari jakoivat leipää lahjoitusruokaja-kelussa Myllykadulla.

✚ **Kuopion NMKY juhlii** tuleva-na viikonloppuna 110-vuotistai-

valtaan Suomen NMKY-Liiton syyspäivien yhteydessä. Juhla-jumalanpalvelus on sunnun-taina 30. lokakuuta Kuopion tuomiokirkossa.

✚ **Kirkkohallitus esittää kirkolliskokoukselle** la-kiuudistusta, jolla Suomessa asuva kotikuntaa vailla oleva ulkomaalainen voisi liittyä kir-kon jäseneksi. Jäseneksi otta-minen edellyttää kasteopetus-ta ja seurakunnan toimintaan osallistumista. Nykysäännös-ten mukaan ulkomaalainen voi liittyä kirkon jäseneksi vain silloin, kun hänellä on koti-kuntalain mukainen kotikunta Suomessa

✚ **Koululaisten Raamat-tuvisa ilmoittautumisai-ka** on alkanut ja jatkuu 15.12. saakka. Keväällä käytävä kisa viettää samalla 20-vuotissyn-tymäpäiviään. Raamattuvisa tukee koululaisten Raamatun ja kulttuurin tuntemusta, kou-lujen uskonnon- ja äidinkie-len opetuksen tavoitteita sekä koulujen ja seurakuntien yh-teistyötä. Kilpailun finaali on huh-tikuussa Helsingissä.

kirkkohallitus. Kirkolliskokous olisi kirkon vuosikokous, joka valitsisi kirkkohallituksen ja hyväksyisi muutokset kirkkoa koskeviin säädöksiin.

Kotilostaan kuoriutuva kirkko

Vapaaehtoisuuden voima ja resurssit pitää Hirvosen mukaan aidosti vapauttaa seurakunnissa.

”Kuten tehdään köyhissä kasvavissa kirkoissa Afri-kassa ja Aasiassa. Kun työntekijöitä on vähän, he val-mentavat vapaaehtoisia vastuuseen.”

Häntä puhuttelee maailmalla, niin vanhojen kuin uusien kirkkojen sisällä ja tuntumassa leviävä Emerging church –liike, mikä on käännetty sanoilla esiin nouseva tai kotilostaan kuoriutuva kirkko.

Sitä voi Hirvosen mielestä verrata Pohjois-Afrikan valtioiden keväälliseen nousuun tai New Yorkin Wall Streetin marsseihin.

Koto-Suomessa hengellisyys kanavoituu Hirvosen mukaan vapaaehtoistyöhön ja hyväntekeväisyyteen.

”Siitä saa palkaksi hyvän mielen. Tulijoita on enem-män kuin pystytään ottamaan vastaan.”

Esimerkiksi HelsinkiMissiolla on kirjoissaan yli 1500 vapaaehtoista ja Helsingin Tuomasmessulla 500.

Pankinjohtaja laski kolehtirahoja

Hirvonen tuli viisikymppisenä uskoon ja sanoo sen ol-leen elämänsä käännekohta.

”**Jaakko Elenius** kyllä tarkensi, että et sinä tullut us-koon vaan usko tuli sinuun,” Hirvonen myhäilee muis-tellessaan keskusteluja edesmenneen körttiystävänsä kanssa.

Herätyksen kokenut talousvaikuttaja keksittiin he-ti seurakuntaneuvostoon, SYP:n toimitusjohtaja pääsi myös laskemaan kolehtia. ”Kerrankin maallikko sai kou-lutustaan vastaavaa työtä”, Suomen Kuvalehti veisteli.

Seuraavaksi kutsu kuului valtakunnallisiin luot-tamustehtäviin, Seurakuntatoiminnan Keskusliiton, nykyisen Kirkkopalvelut -järjestön hallituksen pu-heenjohtajaksi, Lähetysseuran johtokuntaan, evankeli-oimistapahtuma Missio Helsingin johtoon.

Hirvonen on huomannut, että hänessä on sekä li-beraali että konservatiivinen puoli ja hän viihtyy eku-meenisissa piireissä.

Mielellään hän muistelee vuoden 1987 Missio Hel-sinkiä, jonka päätoimikunnan puheenjohtajana hän tutustui evankelista **Billy Grahamiin**. Mission jälki-mainingeissa syntyi myös maallikkovetoinen Tuomas-messu.

”Siitä tuli hengellinen kotini”, Hirvonen kertoo. Hän on saarnannut Tuomasmessussa myös Kuopiossa, jossa ovat vaimon sukujuuret.

LEA LAPPALAINEN

an kirkon

Hän kaipaa työn perusteita, eikä ymmärrä, mik-si kirkon missiota on niin vaikea määritellä. Kirkkolain toinen pykälä sanoo asian kohtuullisen selkokielellä. ”Kirkko toimii kristillisen sanoman levittämiseksi ja lä-himmäisenrakkauden toteuttamiseksi.”

Rahan maailmassa elämäntyönsä tehnyt on kaivan-nut myös mittareita, joilla työtä arvioidaan?

Hän alkoi puhua kaikkeen toimintaan ulottuvasta tulosvastuusta 1980-luvulla. Piispa **Samuel Lehtonen** ymmärsi sitoutuneen maallikkonsa huolen. Vuoden 1985 Lahden Kirkkopäivistä lähtien Hirvonen on mietti-nyt myös sitä, miksi katu-katuosoite määrää seurakun-taan kuulumisen.

”Seurakuntarakenteen uudistaminen on kirkon elin-ehto”, Hirvonen sanoo syksyllä 2011 ja puhuu yhä sa-masta asiasta. Seurakuntia tulisi voida perustaa eri-tyisesti suuremmilla paikkakunnilla myös muilla kuin alueellisella perusteella.

Myös kaikkein passiivisimpia seurakuntalaisia varten Hirvosella on ehdotus. Heille voisi kehittää internetin kautta jäsenyyttä vahvistavaa toimintaa.

Kirkolliskokous kaataa päätösesitykset

Kirkon päätösvallan monimutkaisuus ja kiemuraisuus eivät ole vain Hirvosen mieliharmi.

”Arkkipiispa **Mikko Juva** väsyi byrokratiaan muuta-massa vuodessa.”

Kirkolliskokous ei joudu tilille päätöksistään. Se joh-tuu vaalitavasta. Turhautunut Hirvonen kysyi alkuvuo-desta Helsingin Sanomissa, tarvitseeko kirkko lainkaan parlamenttia.

Kirkolliskokouksen määränemmistösäännöt vievät lopullisesti pohjan demokratialta. ”Neljäsoosan vähem-mistö dominoi kokouksen tärkeimpien päätösten tekoa.”

Moni huolella valmisteltu esitys kaatuu kokoukses-sa, juuttuu kokouksen rattaisiin tai sen valiokun-tiin. Yhtä moni aloite ve-sitty Hirvosen mielestä valmisteluvaiheessa tai jää valmistelematta. ”Kun se ei kuitenkaan menisi läpi kokouksessa.”

Entä vaihtoehdot?

Hirvonen siirtäisi kir-kon päätöksentekoa lä-hemmäs suoritusporrasta. Perusyksikkö olisi hiip-pakunta, joka päättäisi omista asioistaan. Oppi-kysymykset voisi käsitel-lä piispainkokous, yhtei-set talous- ja hallintoasiat

”**Et sinä tullut us-koon, vaan usko tuli sinuun.**

KOLUMNI

Rehellisyys
maan perii

Olemme taipuvaisia ajattelemaan, että tärkeämpää on se miltä asiat näyttävät kuin se, mitä teemme. Ajatellaanpa vaikka teollisuuden yleishyödylliseen tarkoitukseen antamaa lahjoitusta, jonka se etukäteen näyttävästi julkistaa. Jokainen kokee lahjoituksen oikeaksi ja perustelluksi ja jopa lukijan mieltä syvästi lämmittäväksi. Kaikki kohdallaan - vai onko?

Entäpä, jos yritystoiminnan etiikassa tukeudutaan epärehellisiin perusteisiin? Väitetään ajettavan eettisesti hyväksyttäviä tavoitteita, vaikka todellisuudessa tuotetaankin tuotteita, jotka heikentävät ihmisten elämän laatua.

Epäeettisillä mainoksilla houkutellaan kuluttajat käyttämään tuotteita, joista heille on suoranaista vahinkoa. Tuotteet, joita kaupataan luomalla harhauttavia mielikuvia, on osoitusta älyllisestä epärehellisyydestä. Tähän olemme jo turtuneet.

Yritystoiminnan etiikkaa on jo vuosia käytetty kaupan myyninedistämisen apuna. Yritykset perustavat jopa erillisiä osastoja, joiden tehtävänä osoittaa, että yritystoiminnassa noudatetaan eettisiä periaatteita. Tosiasiasa ne pyrkivät luomaan mielikuvia – ei eettisyyttä. Etiikasta on jo aikaa sitten tullut tavoite - ilman eettisiä perusteita.

Annamme helposti kaunistellun kuvan tekemisistämme ja myymme ajatuksiamme ja kannanottojamme ikään kuin eettisesti hyväksyttävässä muodossa, monesti aivan muuta tavoitellen. Poliitikko, joka puhuu yhtä, mutta ajattelee toista, toimittaja, joka pukee sanomansa suuren huolestuneisuuden kaapuun ajattelun todellisuudessa taloudellisia intressejä ja tutkija, joka on kantavinaan suurta huolta myymällä tuloksiaan, mutta toivookin huomiota ja apurahoja.

Jos jatkamme näin, suistumme umpikuvaan. Emme enää tiedä, mikä loppujen lopuksi on totta, mikä kuviteltua, mikä ehkä muunnettua totuutta. Eettisten pelisääntöjen noudattaminen kannattaa, sen tietävät kaupan alallakin tehdyt tutkimukset.

Yhteiskunnan keskeisin arvo, turvallisuus ja luottamus toisiimme lisääntyvät vain, jos puhumme asioista niin kuin ne todellisuudessa ovat. Olemme vastuussa sanoistamme ja puheistamme. Sanotun ja kirjoitetun sanan voima on valtava - vastuu on meillä. On kirjoitettu, että rehellisyys maan perii - niin haluaisin minäkin uskoa.

JUHANI LAURINKARI

Kirjoittaja on yhteiskuntatieteilijä, teologi ja humanisti Itä-Suomen yliopiston Kuopion kampuksella.

Rakenneselvitys ehdottaa seu-

Kuopiossa selvitellään seurakuntien kokoa. Keskustan suurseurakunta ei saa kirkkoherrojen myötätuntoa.

Kuopion seurakuntayhtymälle laadittu rakenneselvitys ehdottaa neljän keskustan seurakunnan yhdistämistä Tuomiokirkkoseurakunnaksi. Selvityksen mukaan tätä liitosta on ryhdyttävä toteuttamaan viivytyksettä ennen mahdollisia uusia seurakuntaliitoksia.

Kirkkoherrat suhtautuvat varovaisesti keskustan suurseurakuntaan.

”Kirkossa ollaan menossa aivan toisenlaiseen suuntaan. Paikallisuutta on alettu arvostaa uudelleen”, sanoo Männistön kirkkoherra **Aulikki Mäkinen**. ”Toiminta näyttää olevan mahdollista vain pienemmissä yksiköissä.”

”Muutosta ei pidä tehdä muutoksen vuoksi, vaan siihen pitää olla vetoa ja työntöä.”

Engelmina nähdään johtamisjärjestelmän luominen sekä luottamushenkilöiden määrän väheneminen. ”Jos säästöjä ei synny, miksi pitäisi yhdistää hyvin toimivat seurakunnat yhdeksi”, lääninrovasti **Jaana Marjanen** kysyy.

”Jos haluamme rakentaa seurakuntia hengellisinä yhteisöinä, ne eivät voi olla kovin suuria.” Seurakuntalaisella on Marjasen mielestä oikeus tunnistaa pappinsa ja muut työntekijät.

”Jos vallan keskittymistä pidetään hyvänä, silloin suuresta seurakunnasta on etua”, Alavan kirkkoherra **Hannu Koskelainen** sanoo.

Hänen mielestään seurakunnan identiteetti muodostuu kotikirkkoon kokoontuneesta paikallisseurakunnasta eikä nykyistä mallia ole syytä muuttaa. ”Jos kirkon jäsenmäärä vähenee, sitoutuminen omaan seurakuntaan muodostuu yhä tärkeämmäksi.”

”Suuri yksikkö on tehoton. Byrokratiaan hukkuu osaamista ja tekemisen intoa.”

Kirkkoherrat toivovat myös laskelmia siitä, syntykö suuresta seurakunnasta taloudellista säästöä. ”Aluerakenne lähiesimiehineen on varmaankin välttämätöntä, eikä silloin säästetä henkilöstökuluissa”, Jaana Marjanen arvioi.

Hannu Koskelaisen mukaan se voi olla kalliimpi kuin nykyinen organisaatio.

Kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja **Juhani Laurinkari** on yhden seurakunnan mallin kannalla.

”Iso organisaatio, pienet toimintapiirit ja toiminnan nykyorganisaation läpivalaisu. Nyt kirkko käyttää tehottomasti voimavarojaan ja vastuunjako on epäselvää.”

TIMO HARTIKAINEN

Tuomiokirkkoseurakunnasta tulisi 50 000 jäsenen seura

”Jos voimavaroja käytetään suunnitellusti, toiminta voidaan organisoida aluejaon puitteissa. Työvoiman jalkaannuttaminen antaa aihetta toiveisiin: turvallisuuden kaipuu on voimakas ja oman paikan löytäminen ydintavoite.”

Selvitystyö ei avaudu riittävästi

Rakenneselvitys antaa seurakuntarakenteelle neljä vaihtoehtoa, nykyinen kuuden seurakunnan malli, neljän seurakunnan malli (Järvi-Kuopio, Kallavesi, Tuomiokirkko+Männistö, Alava+Puijo), kolmen seurakunnan malli (Tuomiokirkkoseurakunta, Kallavesi, Järvi-Kuopio) sekä yhden seurakunnan malli. Kolmen seurakunnan mallin etuina selvityksessä nähdään

KIRKON KULMILTA

Mallina Haminalahden mestari

Riihimäen taidemuseon perusteoksiin kuuluvaan **Tatjana ja Pentti Wähjärven** kokoelmaan sisältyy

Woldemar Miettisen muotokuva **Matti Karpasesta**.

Siinä Haminalahden mestari istuu Karppaalan salissa maalaustelineensä ääressä viimeistelemässä yhtä monista lintumaa-lauksistaan.

Näitä hänen tarkkoja maalauksiaan, taidokkaita piirroksiaan ja täyttämäänsä lintuja on parhaillaan esillä kahdessakin näyttelyssä, joista toinen on Kuopion museossa ja toinen maalauksista koottu taidemuseossa. Siellä on myös muutamia piirroksia tarkkaakin tarkemmin kuvatuista höyhenistä alkaen.

Oheisen muotokuvan on maalannut Woldemar Miettinen (1886–1962). Hän oli yksi Pietarin taideakatemian käyneistä suomalaistaiteilijoista **Eero Järnefeltin** ja **Juho Rissasen** ohella.

Woldemar Miettinen oli myös syn-

RIIHIMÄEN TAIDEMUSEO, TUUJA VERTAINEN

Matti Karppasen muotokuvan on maalannut Woldemar Miettinen.

tynyt Pietarissa, jossa hänen Nilsias-ta muuttanut isänsä **Antti Miettinen** toimi vuosikymmenet hopeaseppänä omassa verstaassaan oppipoikiensa ja kisälliensä kanssa.

Woldemar Miettinen teki päätyönä kirjapainoalalla, ensin Pietarissa ja vallankumouksen jälkeen Viipurissa, Kuopiossa ja viimeksi Helsingissä Tilgmanin kirjapainossa. Miettinen työskenteli niissä painolaattojen valmis-

tajana. Sen ohella hän harrasti maalausta.

Hänen tuotannostaan tunnetaan tämän vuonna 1941 tehdyin Matti Karppasen muotokuvan lisäksi myös joitakin muita edellisellä vuosikymmenellä Kuopiossa maalattuja muotokuvia ja maisemia. Miettinen oli mukana ainakin vuonna 1939 Kuopion tyttölyseossa järjestetyssä suuressa Savolaisen taiteen näyttelyssä.

Nähtäväksi jää, onko Matti Karppanen maininnut mallina istumisestaan mitään 50 vuoden ajan pitämässään päiväkirjoissa, joissa yleensä on vain muutaman sanan merkintöjä säästä ja omasta työskentelystä.

Niistä Aimo Siltari on vuonna 1982 ilmestyneeseen Kuvataiteilijoiden Kuopio –kirjaan Matti Karppasesta laatimaansa artikkeliin poiminut merkinnän Karppasen kuolemaa edeltäneeltä päivältä 27.1.1953: ”Punarintahanhea maalasin vähä. Tuisku paha ilma. Kaakosta 12 c lämmin.”

HELENA RIEKKI

LÄHETYSNURKKA

Tällä palstalla lähetystyöntekijät kertovat välähdyksiä työstään.

Raskas on rikasta

Hiostavan lämmin (27 – 31 päivällä) tervehdys Kaakkois-Aasiasta. Viikko on enemmän kuin täysi. Ja kuten usein käy, raskas on myös rikasta aikaa – niin oli Kambodzhassakin.

Tapasimme Kambodzhan evankelisten kristittyjen (EFC) yhteisön johtajan, joka oli kahteen otteeseen punakhmerien aikana teloitettävien joukossa.

Nyt tämä EFC edustaa yli puolta Kambodzhan kristityistä. Tuon yhteisön toivomme tarttuvan toimeen ja ottavan vastuuta perhetyön kehittämisestä tuossa maassa. Vierailimme metodistien raamattukoulussa, joka on tulevassa perhetyössäkin mahdollinen yhteistyökumppani.

Todella kauniita maisemia saimme ihaila kahden päivän maaseutumatkalla noin sadan kilometrin päähän pohjoiseen Phnom Penhistä. Siellä vierailimme Hyvän paimenen luterilaisessa seurakunnassa, joka on syntynyt Singaporen luterilaisen kirkon (LCS) työn tuloksena.

Sain palvella perhetyön esittelijänä ja kouluttajana useissa eri tilanteissa. Kerran oli koolla yli 30 eri kirkkojen edustajaa. Viimeisenä päivänä vedin koulutuspäivän Kambodzhan raamattukouluista valmistuneille pastoreille ja muille vastuuhenkilöille.

Perhetyön kirjamme on khmerin kielelle kääntänyt kambodzhalainen pastori **Yoseph**, Elämän puu – seurakuntaryhmän johtaja. Nuo seurakunnat ovat itsenäisiä seurakuntia, eivätkä kuulu mihinkään perinteiseen kirkkokuntaan.

Kambodzhan perhetyön yksi alkukuvia on aika merkillinen. Pidimme **Anna-Kaarina** ja minä pari vuotta sitten vierailijaluennon Hong Kongin teologisessa seminaarissa. Eräs silloisista opiskelijoista oli tuo pastori Yoseph.

Hän innostui perhetyöstä ja alkoi omasta aloitteestaan kääntää perhetyön kirjaamme khmerin kielelle. Sittemmin Suomen Lähetysseura päätti tukea käännöshanketta ja ensi vuonna, jos Jumala suo, kirja painetaan khmeriksi.

Samainen Yoseph oli nyt opastajana viikon vierailun ajan. Hänestä myös saattaa tulla yksi jäsen perhetyön toivottavasti laajapohjaista suunnitteluryhmää.

Tämän matkani tarkoitus oli hahmottaa seurakuntatyön ja sen osana perhetyön alkamisen mahdollisuuksia tuossa köyhässä, perin ahdistavan historian maassa. Onko tarvetta perhetyölle?

Hyvin tiedämme, että tarvetta on, mutta ei ole meidän ulkopuolisten asia kertoa kenellekään, että tarvitsette tätä ja tätä. Työ ei ala, elleivät paikalliset vastuuhenkilöt itse innostu tekemään tarpeelliseksi näkemäänsä työtä.

MATTI PALMU

ANNA-KAARINA JA MATTI PALMU
OVAT TYÖSKENNELLEET ETIOPIAN
MEKANE YESUS –KIRKON PERHEKASVATUS-
OHJELMAN KOULUTTAJINA.

TAPAHTUU

kirkkojakoti@evl.fi

Jos sijaltain en nousisi

Tuomiokirkko

- + Messu ja pappisvihkimys 5.11. klo 10.
- + Pyhäinpäivän konsertti ja Gabriel Faurén Requiem klo 15. Konsertin johtaa Pertti Rusanen. Solisteina ovat kuoron omat laulajat Marja-Leena Vuori (sopraano) sekä Pentti Toikkanen (baritoni) ja urkurina Anu Pulkkinen.
- + Iltajumalanpalvelus klo 18.

EILA PELTOKANGAS-LOMMI

Fauren Requiem Tuomiokirkossa pyhäinpäivänä 5.11. klo 15. Solisteina Marja-Leena Vuori ja Pentti Toikkanen

Alavan kirkko

- + Messu klo 10.
- + Rukousjumalanpalvelus klo 18.

Kallaveden kirkko

- + Sanajumalanpalvelus klo 10.
- + Sävelhartaus klo 18.

Flodbergin kappeli

- + Pyhäinpäivän hartaus klo 13.

Pyhän Markuksen kappeli

- + Pyhäinpäivän hartaus klo 14.

Pyhän Pietarin kappeli

- + Konsertti klo 17 ja klo 19. Bachin ja Mozartin musiikkia. Anna Maria McElwain, klavikordi, Marketta Kivimäki, nokkahuilu.

Vehmasmäen kappeli

- + Messu klo 13.

Hirvilahden kappeli

- + Messu klo 16.

Karttulan kirkko

- + Iltakirkko klo 18.

Pyhän Johanneksen kirkko

- + Sanajumalanpalvelus klo 10.
- + Pyhäinpäivän muistohetki klo 16.

Puijon kirkko

- + Messu klo 10.

- + Iltajumalanpalvelus klo 18.

Riistaveden kirkko

- + Iltamessu klo 19.

Ylösnousemuksen kirkko, Juankoski

- + Iltakirkko klo 19.

Kaavin kirkko

- + Iltamessu klo 19.

Muuruveden kirkko

- + Iltakirkko ja poisnukkuneiden muistaminen klo 19.

Säyneisen kirkko

- + Messu ja poisnukkuneiden muistaminen klo 10.

Tuusniemen kirkko

- + Iltamessu klo 18.

Vehmersalmen kirkko

- + Messu klo 13.

Siilinjärven kirkko

- + Messu klo 10.
- + Muistojuhla klo 18.

Aholansaaren hyväksi

- + **Konsertti** sunnuntaina 30.10. klo 15 Kuopion tuomiokirkossa. Lapinlahden Vesilinnut, Ilpo Rannankari, laulu, Anu Pulkkinen, urut, Kuopion virsikuoro, johtajana Anna Pesälä, Ilkka Ranninen, sello, Anu Pulkkinen urut. Puhe Aholansaaren vs. toiminnanjohtaja Eero Myrskykari.

Omaishoitajien kirkkopyhä

Omaishoitajien kirkkopyhää vietetään sunnuntaina 20.11. klo 10 Pyhän Johanneksen kirkolla, Kellolahdentie 8. Messun jälkeen kahvi ja ohjelmaa. Ilmoittautuminen Eija Jaatiselle, ma-pe klo 8-15, puh. 040 4848 379 viimeistään 11.11.

Konsertteja

- + Maanantaina 31.10. klo 19 Tuomiokirkossa, **Jan Lehtola**, urut. Liszt, Vapaa pääsy.
- + **Valaise yö -kirkkokonsertti** tiistaina 8.11. klo 19 Kuopion Tuomiokirkossa Jani Jalkanen ja orkesteri esittävät taiteilija Kari Tapion viime kevään kirkkokonserttien sarjaa varten suunnittelun ohjelmiston. Solistina Sakari Kuosmanen. Käsioh-

jelma 26€, ennakkoon Lippupalvelusta tai tuntia ennen ovelta.

MAIJA VOUTILAINEN

Johanneksen kirjeen luennot kuullaan Puijon kirkossa maanantaina 31.10. ja 10.11. klo 18.30.

Raamattu tutuksi

- + **Raamattu tutuksi -luennot** jatkuvat maanantaisin kello 18.30 Puijon kirkolla. 31.10. vuorossa Johanneksen kirje, luku 1, Sanna Alanen, 7.11. Johanneksen 2 kirje, Pekka Nieminen.

LEA LAPPALAINEN

Seija Pitkänen ja Elisabet Petsalo esittävät sunnuntaina 6.11. klo 14 Puijon kirkossa Lasssi Nummen runoteoksen Requiem.

Requiem

- + **Lassi Nummen runoteos Requiem** kuullaan Puijon kirkossa sunnuntaina 6.11. klo 14. Seija Pitkänen, runot, Elisabeth Petsalo, laulu. Johanna Sorjanen, ohjaus. Ohjelma 10 euroa Itä-Afrikan näinlähädän lievittämiseen Kirkon Ulkomaanavun kautta.

Luento kutsumuksesta

- + **Kirkkoherra Petri Karttunen alustaa** torstaina 10.11. klo 18. aiheesta kutsumus Gregorius Nazianzialaisen elämässä. Rukoushiljentyminen musiikkipedagogi Tiina Taskisen-Viljakaisen ohjaaman rukouslauluryhmän kanssa. Luennon jälkeen Hiljaisuuden Ystävät ry:n syysvuosikokous.

KUVA: MINNA HAYUKAINEN, KALLAT 2009, 3/12 EXITUS -TEOKSESTA.

”Herra, anna heille iankaikkinen lepo. Ikuinen valosi heitä valaiskoon.”

Lakaisijat ovat Pakistanissa useimmiten kristittyjä.

Hengenvaarallista uskoa

Kristitty Pakistanissa uskoo henkensä kaupalla.

Männistön kap-palainen **Lauri Paatero** näki Pakistanissa, miten uskonto ja politiikka liittyvät toisiinsa. Poliitikot tasapainoilevat äärinten talibanien, Afganistanin pakolaisten ja huumekaupan välillä. ”Kaiken keskellä kristityt ja muslimit elävät myös normaalia elämää.” Paatero oli lähetystyössä Pakistanissa ja seuraa yhä maan asioita. Hän seuraa esimerkiksi piispa **Humhprey Petersin** työtä. Tämä johtaa Peshawarin hiippakuntaa luoteisessa rajamaakunnassa. Alue oli maailmanpolitiikan polttopisteenä sen jälkeen, kun tuli tietoon, että **Osama Bin Laden** piileskeli siellä. ”Talibanitkin kunnioittavat Petersiä, joka liikkuu avoimesti piispanristi kaulalla.” Pakistan on käytännössä muslimivaltio. Kristittyjä on reilut kolme prosenttia ja hinduja puolitoista prosenttia. Vaikutusvaltaiset muslimit käyvät kirkon kouluja. Näin teki muun muassa kaksinkertainen pääministeri **Benazir Bhutto**. Muslimin kanssa voi helposti aloittaa keskustelun Jumalasta. Moni kunnioittaa kristittyjä ja juutalaisia, kirjan uskonnon ihmisiä ja saattaa tuntea Raamatun paremmin kuin maallistunut kristitty.

Kristityllä on hengenvaara
On muitakin tarinoita. Paatero kertoo **Ashig Mashinista** ja **Asia Bibistä**, kristitystä pariskunnasta. Asia-vaimo sai vakaumuksensa vuoksi kuolemantuomion. ”Oli keskusteltu Raamatusta ja Koraanista. Asia sanoi, että Muhammed on kuollut, mutta Jeesus elää. Muslimit tulksivat tä-

män jumalanpillkaksi.” Tutun sikhiperheen isoisä kääntyi kristityksi. Yhteisö hylkäsi vanhan miehen, josta tuli hetkessä rutiköyhä, eikä hän saa enää tavata sukulaisiaan. Vuonna 2005 Jylland Posten julkaisi pilapiirroksen Muhammedista. Tällainen sananvapauteen liittyvä kokeilu on Paateron mielestä typerää. ”Tanskassa eikä muualla lännessä ajateltu loppuun, mitä tempaus merkitsee kristityille, jotka elävät vähemmistönä muslimimaisessa. Suuttuneet mielenosoittajat hyökkäsivät Pakistanissakin muutamiin kirkkoihin.” Paateron pojan kristitty pakistanilainen kummisetä perusti seurakunnan. Parhaimmillaan sillä oli 16 työntekijää. Mies sai kuolemantuomion ja lähti pakoon. Nykyisin hän asuu Thaimaassa. ”Kun kristityt ylittävät toiminnassaan tietyn rajan, eivät pysy neljän seinän sisällä, seuraukset voivat olla ankarat.”

Kadunlakaisija on usein kristitty
Lapsia voidaan käyttää Pakistanissa orjatyövoimana. Valtaosa kristityistä on köyhiä ja hankkii leipänsä vähempiarvoisissa töissä, vessojen siivoajina ja tiilitehtaissa. ”Kadunlakaisija on melkein yhtä kuin kristitty”, Paatero kuvaa. Joillakin uskonsa takia syrjityillä on puolestapuhujia. Yksi heistä on tunnettu ihmisoikeusjuristi **Tahir Gul Sadik**, joka on auttanut etenkin kristittyjä. Miten uskonnonvapaus toteutuu Suomessa? ”Steriilisti”, Paatero sanoo. ”Uskonnonvapaus on niin itsestään selvä asia, että se on osin menettänyt merkityksensä.”

”**Kun kristityt ylittävät tietyn rajan, seuraukset voivat olla ankarat.**”

Vastuuviikko puhuu uskonnonvapaudesta
Ensi sunnuntaina päättyvän ekumeenisen vastuuviikon teemana on uskonnonvapaus. Maailman Evangelisen Allianssin mukaan noin 200 miljoona ihmistä kärsii uskonsa tähden 60 maassa. Suurin rypäs näistä maista sijoittuu Pohjois-Afrikan ja Lähi-idän alueelle. Paateron mielestä uhanalaisia ovat esimerkiksi Syyrian kristityt. ”Oma kansaa tapetaan muutoinkin sumeilematta.” Pohjois-Koreassa Raamatun omistaminen voi viedä vankileirille. Kiinassa rekisteröimättömien seurakuntien kristittyjä pidätetään, kuulustellaan väkivaltaisesti ja seurakuntien tiloja tuhotaan.

LEA LAPPALAINEN

Vastuuviikon Tuomasmessu sunnuntaina 30.10. klo 18 Alavan kirkossa.

LOKAVINKIT

- **Kuopion pääkirjasto:** Mielenterveyspäivät, Markkinat/Ihminen 31.10.–3.11. Tilaisuudet maksuttomia.
- **Kuopion Muotoiluakatemia:** Taiteen ja talouden liitto aluekehityksessä -seminari 1.11. ja 2.11.
- **Korttelimuseo (Kirkkok. 22):** Elämää Linanpellolla -valokuvanäyttely 8.1.2012 saakka, ti-pe klo 10–15, la-su klo 10–16.
- **VB-valokuvakeskus:** Siperia opettaa, valokuvaaja Jaakko Julkusen muistonäyttely 21.10.–27.11.
- **Kuopion taidemuseo:** Matti Karppasen lintumaalauksia 6.11. asti ja Matti Karppasen piirroksia, päiväkirjoja ja konserveitoja eläimiä Kuopion museossa 13.11. asti.
- **Kuopion Muotoiluakatemia, Taitemialleria (Piispank.8):** Rapid Eye Movements 2.11. asti.
- **Galleria Carree (Kauppak.13):** Veistoksia – Sauli Miettunen 12.–30.10.
- **Galleria G12 (Minna Canthin k. 15):** Susanne Gottberg 18.10.– 6.11.
- **Galleria LAB (Minna Canthin k. 4):** Jynkän ateljeetalojen taiteilijat 5.–28.10, ma-pe klo 10–17.
- **Kuopion museo:** Aikamatka maisemaan. Itä-Suomen maiseman kehitys maapallon alkua ajoilta nykypäivään, yhteistyössä 125-vuotias Geologian tutkimuskeskus 8.1.2012 saakka.
- **Kuopion museo:** Jääkärintie tie – Herman Huotarin tarina -pienoisnäyttely 15.1.2012 saakka.
- **Museon torni:** Leluja ja leikkijöitä 29.1.2012 saakka.
- **Musiikkikeskus:** Tarina Babarista 26.10. klo 18, noin 30 min. Suos. yli 3-vuotiaille. Runoilijan tie – Loiri tulkitsee Leinoa 29.10. klo19. Musiikkikeskuksessa Avoimien ovien päivä 3.11. pääosin vapaa pääsy, maksullisia: Päivämatinea klo 12 ja Sinfoniasarja V klo 19, Kuopion kaupunginorkesteri, Sascha Goetzel, kapellimestari; Roi Ruottinen, sello.
- **Kuopion kaupunginteatteri, Suuri näyttämö:** Fedja-setä, kissa ja koira 29.10. klo 14 ja 9.11. klo 18.30. Katrina-musikaali 29.10. klo 19. Viimeiset esitykset 28.10.: Papin perhe klo 19 ja Neiti, samppanjaa! klo19.15 Aula: Requiem 29.10. klo 12. Studio: Tarpeettomia ihmisiä 29.10. klo 14.15 ja 9.11. klo 19.15. Vierailu: Loukussa, ensi-ilta 2.11. klo 19.15. Kalenteritytöt, ensi-ilta 4.11. klo 19.
- **Kuvakukko, Kava:** Markéta Lazarová 31.10. klo 19.
- **Hopeatähti:** Suomen ensimmäinen eläkeläisten elokuvafestivaali Kuopiossa 7.–13.11. Esitykset Kino Kuvakukossa.
- **Kuopion kaupungintalo, KTT Saara Julkunen Itä-Suomen yliopisto:** Toimiva myyntiprosessi ja ostajan käyttäytyminen to 3.11. klo 13–14.30
- **Kuopion kaupunginkirjasto,** Ihmisoikeusliiton pääsihteeri Kristiina Kouros:
- Ihmisoikeudet – kansainvälistä oikeutta vai moraalia? ke 2.11. klo 18–19.30.
- **Kuopion kaupungintalo:** Arkkipiisalla vieraana Eva Biaudet 8.11. klo 18.30.

VB-valokuva-keskus: Siperia opettaa -näyttely.

KUVA: JAAKKO JULKUNEN, KILPISÄRVI 1981.

Äiti arkun äärellä, sylissään Seppo.

Pienen pojan isäikävä

”Se kestää läpi elämän. Ei se näytä häviävän.”

Tämän **Seppo Ylihärtilä** palauttaa vaivattomasti mieleen.

Hän oli muuttanut kotia Vehmersalmen Litmaniemeltä Niiralan koulu-kotiin. Ilta jo hämärsi kun hän hiihtolenkillään suksi ”Golatanmäen” kohdalla.

”Siinä ladon seinää vasten oli elämäni vaikein hetki. Olin rippikouluikäinen ja olisin tarvinnut isän.”

Nyt 73 –vuotias Seppo Ylihärtilä oli vuoden ikäinen kuin isä **Yrjö Ylihärtilä** kaatui sodassa. Ukki, jonka luo jäätiin asumaan kuoli sydänkohtaukseen kun poikanen oli viisivuotias.

Suru on jäänyt pysyväksi asukiksi. Vaikkei isästä olekaan muistoja, hautajaiset poika on kuvitellut mielessään monen monta kertaa.

Äiti löysi uuden puolison, mutta pojalle hän ei ollut isän korvike.

”En pitkään aikaan tiennyt, miksi häntä kutsuisin. Enot olivat minulle rakkaimpia. En hyväksynyt sitä, että äiti meni uudestaan naimisiin. Kuvittelin, että kaikki jatkuisi entisellään ja olisimme eläneet äidin kanssa.”

Avoliiton myötä perhe muutti Lapualta Vehmersalmelle, Savon sydämeen. ”Jossa puhuttiin eri kieltäkin kuin Lapualla.”

”Mutta ei äiti koskaan päässyt irti ensimmäisestä miehestään.” Elämänsä viimeiset kuusi sairauden vuotta hän asuikin poikansa Sepon perheen luona.

TIMO HARTIKAINEN

Anneli ja Seppo Ylihärtilä olivat leipomo- ja kahvilayrittäjinä 20 vuotta.

Lasten lähdettyä suru tuli takaisin Pöljänjärven rannalle ajetaan mutkittelevaa tietä peltojen halki. Matkan varrelle osuu hyviä maamerkkejä, komeita kartanoita, keltainen ja punainen. Isoja viljelyksiä, kunnes hämmöttää metsänlaita.

Anneli ja Seppo Ylihärtilälle tämä oli alkuun vapaa-ajan paikka, jota yrittäjät tarvitsivat pieninä lepohetkinään. Nyt järvenrannan talo on heille koti.

”Suru kestää läpi elämän. Ei se näytä hä-

viävän. Se on mielessä ja sielussa.” Muutama muisto menneestä juoksuuttaa vesipuron ison miehen kasvoja pitkin.

Puoliso Anneli Ylihärtilä muistaa, kuinka suru isättömyydestä oli vaikeaa myös silloin kun lapset muuttivat pois kotoa. Seppo myöntää surumielisyyden, jonka voimakkuutta vaimo ei täysin pystynyt ymmärtämään.

”Ehkä Seppo ei ole täysillä pystynyt nauttimaan perheestään, vaikka on ollutkin hyvä isä.”

”Olen kysynyt sitä, miksi juuri minun isä. Oliko hän väärään aikaan väärässä paikassa? Mutta sitten olen tajunnut, että hän oli juuri oikeassa paikassa, puolustamassa isänmaata. Mutta hinta oli liian kova.”

”Kiitos sulle, Jumalani”, on silti mielivirsi – sitä oli isäkin, ”**pappi Matiksi**” kutsuttu miellään seuroissa veisannut.

Taivaallinen Johtaja huolehtii viimeiseen asti

Kuorolaulu ja huumorinlahja ovat pelastaneet monta Seppo Ylihärtilän murheellista päivää. Hän on laulanut Puijon laulussa jo 40 vuotta, Seniorikuorossa hiukan lyhyemmän jakson. Sairaudet ovat komentaneet vauhtia hiljaiseksi, mutta edelleen hän ikävöi kuoron riveihin. Jospa jo joulukonserttiin pääsisi?

Kun uni ei yöllä ymmärrä tulla kohdalle, Seppo on lukenut isänsä kirjeitä rintamalta. ”kirjeistä käy ilmi, miten kovasti isä kaipasi minua ja äitiä, ja miten hän kaikessa uskoi Jumalan johdatukseen.”

Nyt rakkaaksi on tullut myös Raamatun, pöydällä valmiina yölukemisenä sekini. ”Se täyttää yötä. Yritän olla hiljaa, ettei tuo kämppäkaveri heräisi.”

”Ei täällä omista käsissä ole mikään touhu”, entinen rakennusmestari ja yrittäjä sanoo. ”Taivaallinen johtaja vie eteenpäin, huolehtii viimeiseen asti.”

Seppo Ylihärtilällä on ikävä isää, ikävä kotiin.

LAHJA PYYKÖNEN

SEURAKUNNAT 26.10.-8.11.11

Tuomiokirkko avoinna tutustumista ja hiljentymistä var-ten klo 10-15, lisäksi perjantai-na 18-23.
puh. 040 4848 256
Vastuuvuikon Taizémes-su (Viikkomessu) ke 26.10. klo 19. Liisa Penttinen, Pirjo Litmanen ja Anna Kosola. Iltatee.

Perjantaimessu pe 28.10. klo 19.
Urkutuokio la 29.10. klo 15. Anu Pulkkinen.
Messu su 30.10. klo 10. Saarna Antti Saarelma, liturgia Lauri Kastarinen, kanttorina Anna Kosola ja urkurina Anu Pulkkinen. Kuopion NMKY 110 vuotta.

Kansainvälinen jumalanpalvelus su 30.10. klo 14 kap- pelissa.

Konsertti Aholansaaren hy- väksi su 30.10. klo 15. Lapin- lahden Vesilinnut, Ilpo Ran- nankari, laulu, Anu Pulkki- nen, urut, Kuopion virsikuoro, johtaa Anni Pesälä, Ilk- ka Raninen, sello. Kiitospuhe Aholansaaren vs. toiminnan- johtaja Eero Myrskykari. Oh- jelma 10 € Aholansaaren toi- minnan hyväksi.

Konsertti ma 31.10. klo 19. Jan Lehtola, urut. Liszt. Va- paapäsy.

Viikkomessu ke 2.11. klo 19. Sari Kärhä.

Perjantaimessu pe 4.11. klo 19.

Pyhäinpäivän messu, jos- sa pappisvihkimys la 5.11. klo 10. Piispa Wille Riekki- nen avustajineen toimittaa pappisvihkimyksen, liturgi- na Ilpo Rannankari, kanttori- na Pertti Rusanen ja urkurina Anu Pulkkinen. Tuomiokirk- kokuoro.

Pyhäinpäivän konsertti la 5.11. klo 15. Fauré: ”Requiem” ja muuta Pyhäinpäivän mu- siikkia, Tuomiokirkon kamari- kuoro, johtaa Pertti Rusanen. Solisteina Marja-Leena Vuori, sopraano, Pentti Toikkanen, basso, Heidi Miettunen, sello, Anu Pulkkinen, urut ja piano. Ohjelma 10 €.

Pyhäinpäivän iltajumalan- palvelus la 5.11. klo 18. Lau- ri Kastarinen, Pirjo Litmanen, Birgitta Oksman-Kettunen, Silja Hagman. Tuomiokir- kon psalmikuoro, Anna Ko- sola, urut. Jumalanpalveluk- sessa sytytetään muistokynt- tilät viime pyhäinpäivän jäl- keen poisnukkuneille seura- kuntalaisille.

Messu su 6.11. klo 10. Saarna Olli Viitaniemi, liturgia Liisa Penttinen, kanttorina Anna Kosola ja urkurina Anu Pulk- kinen.

Valaise yö- kirkkokonsert- ti ti 8.11. klo 19. Ohjelma/li- put 26 €.

Viikkomessu ke 9.11. klo 19. Olli Viitaniemi.

Perjantaimessu pe 11.11. klo 19.

Kamarikuoro BelCanto -kuoron konsertti la 12.11. klo 15. Kuoroa johtaa Dan Lönnqvist.

KESKUSSEURA- KUNTATALO Suokatu 22

Seurakuntamestarit puh. 040 4848 259
Eläkeläisten virkistyspäivä ke 26.10. klo 11. Raamattutun- ti ”Rakkauden kaksoiskäsky” pastori Liisa Penttinen. Ilta- päivällä ”Retki Viktorian pu- touksille”, Kalle Syrjä.
Torstaiseurat to 27.10. klo 18. kerhohuone Samulissa.
Tuomiokirkkoseurakun- nan ja Alavan seurakunnan omaishoitajien ryhmä ma 31.10. klo 13-14.30 kerhohuone

Samulissa. Tervetuloa myös uudet omaishoitajat. Tiedus- telut diakoniatyöntekijät Liisa Tiilikainen puh. 040 4848 324 ja Birgitta Oksman-Kettunen puh. 040 4848 284.

Raamattupiiri ti 1.11. klo 17. Olli Viitaniemi, kerhohuone Aaron, Suokatu 22 C.

Keskikaupungin palvelupi- ri ke 2.11. klo 13. kerhohuone Eetussa, Suokatu 22 C.

Lähetysmyyjäiset pe 4.11. klo 10.30. Myytävänä leivonnaisia ja käsitöitä.

Veteraaniseurat ti 8.11. klo 13 kahviossa.

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 9.11. klo 11. Raamattutun- ti ”Pyhien yhteys” pastori Olli Viitaniemi, iltapäivällä yhteis- lauluja kanttori Juha Komu- laisen johdolla.

INKILÄNMÄEN SEURAKUNTATALO Inkiläntie 7

Emäntä puh. 040 4848 273
Inkilänmäen palvelupiiri ke 26.10. klo 13. Rakkauden kak- soiskäsky, Liisa Penttinen.

Käsityöryhmä ma 31.10. klo 9.30. Usko ja epäusko, Liisa Penttinen.

Eläkeläisten virkistyspäi- vä ke 2.11. klo 11. Usko ja epä- usko, Sari Kärhä. Ikäihmisen suun ja hampaiden hoito, Lii- sa Hiekkala. Lounas + kah- vi 6 €.

Messu su 6.11. klo 12. Saarnaa Olli Viitaniemi, liturgia Lii- sa Penttinen kanttorina Anna Kosola. Kirkkokahvit.

Raamattupiiri ti 8.11. klo 16.30. Liisa Penttinen.

Inkilänmäen palvelupiiri ke 9.11. klo 13. Jeesuksen lä- hettiläät, Sari Kärhä.

MUMMON MÖKKI Puijonkatu 10

Avoinna ma-to klo 11-15.
puh. 040 4848 272
Puuorpäivä ma 7.11. klo 11 - 13. Tarjolla ohrapuuroa.

MUUTA
Suokadun palvelutalon eh- toolliskirkko ti 1.11. klo 13.30. Olli Viitaniemi, Pirjo Litma- nen ja Pertti Rusanen.

PERHETYÖ

Uusia perheystäviä kaiva- taan. Ota yhteys diakonis- sa Pirjo Litmaseen puh. 040 4848 282 tai nuorisotyönoh- jaaja Kati Ukkoseen puh. 040 4848 252.

Perhekerho ke 26.10. klo 9.30-11 ”Siunaa koko maail- maa”. Inkilänmäen seurakun- tatalolla, Inkiläntie 7.

Naisten lenkkipiiri ma 31.10. klo 18. Poukamassa. Seuraa- vat lenkkipiirit ovat 7.11., 21.11. ja 12.12. klo 18-20.30. Huom! epäsäännölliset kokoontu- misajat. Lisätietoja Kati Uk- koselta p. 040 4848 252.

Perhekerho ti 1.11. klo 9.30-11 ”lankaikkisen elämän lohdu- tus” ja tiistaina 8.11. ”Taivaan Isä on jokaisen isä”. Keskus- seurakuntatalo, Suokatu 22 E.
Perhekerho ke 2.11. klo 9.30-11 ”lankaikkisen elämän loh- dutus” ja keskiviikkona 9.11. ”Taivaan Isä on jokaisen isä”. Inkilänmäen seurakuntatalol- la, Inkiläntie 7.

Pulinakerho yksinhuolta- japerheille ke 9.11. klo 17-19 Yhteistyössä YVPL ry:n kans- sa. Lisätietoja Kati Ukkoselta puh. 040 4848 252 tai kati.uk- konen@evl.fi

PYHÄKOULU

Kotipyhäkoulu Rönössä. Katso lisää Rönön sillan ku- peessa olevalta ilmoitustau- lulta.

Pyhäkoulu su 30.10. klo 16. Keskusseurakuntatalo, Suo- katu 22 E.

Pyhäkoulu su 6.11. klo 16. Keskusseurakuntatalo, Suo- katu 22 E.

KASTETUT

Kerttu Aino Helmii- na Kontro, Julia Olivia Valén, Matias Uuno Olavi Pietikäinen,Oskari Anton Sa- volainen.

KUOLLEET

Väinö Aapeli Mönkkönen 87v, Keijo Ilmari Antikai- nen 78v.

ALAVAN KIRKKO Keihäskatu 5

puh. 040 4848 298
Messu su 30.10. klo 10. Saar- naa Pirjo Kuula, liturgina Juha Välimäki, kanttorina Leila Sa- volainen.

Tuomasmessu su 30.10. klo 18. Saarnaa Lauri Paatero.

Messu pyhäinpäivänä la 5.11. klo 10. Saarnaa Juha Välimäki, liturgina Anu Kiviranta, kant- torina Ossi Jauhiaiainen.

Pyhäinpäivän rukousju- malanpalvelus la 5.11. klo 18. Saarna Anu Kiviranta, liturgi- na Heikki Kempainen, kant- torina Ossi Jauhiaiainen. Tilai- suudessa sytytetään muisto- kynttilät viime pyhäinpäivän jälkeen poisnukkuneille seur- akuntalaisille. Kirkkokahvit.

Messu su 6.11. klo 10. Saarnaa Pirjo Kuula, liturgina Hannu Koskelainen, kanttorina Ossi Jauhiaiainen. Mieskuoro Pou- kaman laulajat.

ALAVAN SEURAKUNTAKESKUS Keihäskatu 5 B

Käsityö- ja askartelupiiri to 27.10. klo 12.30 kirkon ala- salissa.

Kirjallisuuspiiri to 27.10. klo 14 kerhohuone 1. Kirja: Nyt kannsani keinuhun käy, Alek- sis Kiven runoja. Yht.henk. Aino Mikkonen puh. 040 7071 499.

Eläkeläisten päiväpiiri ti 1.11. klo 12-14. Luopuminen osa- na elämää. Aiheesta alustaa johtava sairaalasielunhoita- ja Risto Voutilainen. Ruokai- lu, hinta 3 €.

NEULAMÄEN KIRKKO Vesurikuja 4

puh. 040 4848 311
Messu su 6.11. klo 13. Saarnaa Pirjo Kuula, liturgina Anu Ki- viranta, kanttorina Ossi Jau- haiainen. Messun jälkeen ate- ria (aikuiset 5 €, lapset 3 €).

SÄRKINIEMEN SEURAKUNTATALO Särkiniementie 20

puh. 040 4848 307
”Laulujen laulu” Kon- sertti-illallinen pe 28.10. klo 18. Suvi Lehtonen- Gräsbeck,laulu, Folke Gräs- beck, piano, Zipporim-kuo- ro, Juha-Pekka Rissanen,puhe. Lippujen sitovat varaukset ma 24.10. mennessä puh. 040 4848 286 (seurakunnantoi- misto, ark. 8–16) tai Zippo- rim-kuorolaisilta. Hinta aik. 12 €, lapset alle 12 v 6 €.

Ruo- ka on laktositonta. Erityis- ruokavaliot on ilmoitetta- va erikseen. Ruoka tarjoillaan pöytiin. Peruuntumisesta eh- dottomasti ilmoitettava. Oh- jelmassa mm: Jerusalemin lä- hellä sijaitsevan JadHashmo- na–keskuksen lauluja Jean Si- beliuksen säveltämä neliosai- nen sarja raamatulliseen näy- telmään Belsazarin pidot. Järj: Alavan srk/Zipporim–kuo- ro ja Suomi-Israel Yhdistys- ten Liitto.

DIAKONIA

Diakoniatoimistot - Dia- koniatyöntekijöiden ajanva- rausvastaanotto: Lehtonie- mi (Lehtoniementie 107) kes- kiviikkoisin klo 9-11 Liisa Tii-

likainen puh. 040 4848 324 (Alava, Niirala, Haapanie- mi, Lehtoniemi). Särkiniemen kirkko (Särkiniementie 20) tiistaisin klo 9-11 Sisko Laiti- nen puh. 040 4848 326 (Sär- kiniemi- Särkilahti). Neula- mäen kirkko (Vesurikuja 4) torstaisin klo 9-11 Ulla Turu- nen puh 040 4848 325 (Neu- lamäki).

MUUTA

Lähimmäispalvelun perus- kurssi - Sinua kutsutaan seu- rakuntien lähimmäispalve- lun peruskurssille Männistön Pyhän Johanneksen kirkolle 28-30.10. Ilm. 7.10. Katri Kun- nakselle puh. 040 4848 464. Kursista ja lähimmäispalve- lusta voit kysyä lähemmin diakoni Sisko Laitiselta puh. 040 4848 326.

Alavan ja tuomiokirkko seurakunnan omaishoitai- jien ryhmä ma 31.10. klo 13 kerhohuone Samulissa, Suo- katu 22. Lisätietoja Liisa Tiili- kainen puh. 040 4848 324.

Henkilökohtaisesti ohjattu retriitti 3. - 6.11. Alavan seu- rakunnan järjestämä retriit- ti Rytlyn leirikeskuksessa to 3.11. - su 6.11. Ohjaajina Lee- na Rantakokko, Sisko Laiti- nen ja Ulla Turunen. Hinta 80 €/60 € työttömät, opiskelijat ja eläkeläiset. Yhtymän ulko- puolelta tuleville 100 €/80€. Kustannuksissa tarvittaessa tuetaan. Ilm. 24.10. mennessä Sisko Laitinen puh. 040 4848 326 ja Ulla Turunen puh. 040 4848 325.

Vapaaehtoistoimijoiden koulutus 15.11. Neulamäen kirkon kahviossa klo 16-19 klo 16-16.45 Ruokailu, klo 16.45-17.30 seurakuntalaisuus, alus- tus kirkkoherra Aulikki Mäki- nen, klo 17.30-18.15 raamattu- työskentely, ohjaa pastori Hil- levi Seppä, klo 18.15 hiljenty- minen kirkossa. Mukaan kut- sutaan uusia ja jo toiminna- sa mukana olevia vapaaeh- toisia. Järjestää Alavan seura- kunnan diakoniatyö.

Israelilaisia kansantansse- ja! Zipporim-kuoro järjes- tää pyynnöstä avoimia israe- liläisen kansantanssin tunte- ja Alavan seurakuntakeskuk- sen liikuntasalissa joka toinen lauantai klo 12-13 alkaen la 29.10. joulukuulle saakka. Is- raelilaista kansantanssia tans- sitaan pääosin piirimuodos- telmassa. Liikkeet ovat ”kan- sanomaisia” eivätkä vaadi esi- merkiksi suuria liikelaaajuuk- sia. Tanssitunnin vaikeustaso määräytyy ryhmän mukaan. Opettajana tanssija-tans- sinopettajaopiskelija Hanna Kahrola. Musiikkina käyte- tään mm. juutalaiskristittyjen lauluja sekä israelilaisia kan- sanlauluja. Tunnin kertamak- su 3 euroa. Tiedustelut opet- taja Hanna Kahrola puh. 040 7550 387, kanttori Leila Savo- lainen puh. 040 4848 323.

PERHETYÖ

Perhekerhot klo 9.30-11. Viij- kolla 44 Alavassa, Neulamä- essä ja Lehtoniemessä: Su- rujen silta, Särkiniemessä: Avainkaappi. Viikolla 45 Ala- vassa, Neulamäessä ja Lehto- niemessä: Avainkaappi. Sär- kiniemessä Surujen silta.Lisä- tietoja Sirpa Pesoselta puh. 040 4848 297 tai www.kuo- pionseurakunnat/alava. Tu- tustu myös Alavan seurakun- nan lapset ja perheet -Face- bookiin.

KASTETUT

Ada Erika Tiilikainen, Martta Annikki Jalkanen, Anni Aava Katariina Huttunen, Elmo Mikael Piironen, Hilma Alf- riida Nupponen, Alisa Helmi Aurora Sirviö, Hermannin Ari- mo Hartikainen.

KUOLLEET

Martta Mönkkönen 97v, Erja

Helena Lehtinen 58v, Ola- vi Salmelainen 84v, Eeva Riit- ta Lindsberg 65v, Martti Olavi Korolainen 87v.

KALLAVEDEN KIRKKO Rauhalahdentie 21

puh. 044 4848 336
Messu su 30.10. klo 10. Saar- na Raili Rantanen, liturgia Veli Mäntynen ja kanttorina Anna-Mari Linna.

Illan varjo -runoja vanhene- misen iloista ja murheista su 30.10. klo 13. Lausunta Sei- ja ja Lasse Lahtinen, musiikki Anna-Mari Linna, sello. Kah- vi- ja teetarjoilu. Vapaaehtoi- set lahjoitukset lähetystyölle.
Seurakuntailta ma 31.10. klo 18.30. Aiheena Usko ja epä- usko Joh. 9: 24-38. Matti Pen- tikäinen.

10-messu ke 2.11. klo 18. An- na-Maija Hella, Eija Huusko- nen, Richard Nicholls ja lap- sikuoro.

Pyhäinpäivän sanajumalan- palvelus la 5.11. klo 10. Saar- na Anna-Maija Hella, liturgia Petteri Hämäläinen ja kanto- rina Richard Nicholls.

Pyhäinpäivän sävelhartaus la 5.11. klo 18. Esko Konttinen, Anni Tanninen, Anna-Mari Linna ja Richard Nicholls. Ti- laisuudessa sytytetään muis- tokynttilät viime pyhäinpäi- vän jälkeen poisnukkuneil- le seurakuntalaisille.Kirkko- kahvit.

Messu su 6.11. klo 10. Saar- na Matti Pentikäinen, liturgia Anni Tanninen ja kanttorina Anna-Mari Linna.

Rauhanyhdistyksen messu su 6.11. klo 18.

Seurakuntailta ma 7.11. klo 18.30. Pyhäinpäivä kutsuu katsomaan. Eteenpäin vai taakse. Esko Konttinen.

PETOSEN SEURAKUNTATALO Pyörönkaari 21

puh. 040 4848 345
Raamattuilta to 27.10. klo 18.30. Aiheena ”Miksi Isra- el on kristitylle tärkeä”, Ariela Toivanen.

Aikuisten takkailta ke 2.11. klo 18.

Taidetiistai ti 8.11. klo 9.30 -11.30 ja 13-15. Koko perhe kä- dentaitojen parin.

VEHMASMÄEN KAPPELI Sotkanniemi 15

puh. 040 4848 351
Pyhäinpäivän messu la 5.11. klo 13. Petteri Hämäläinen ja Anna-Mari Linna.

HIRVILAHDEN KAPPELI Länsirannantie 2410

puh. 044 3629 205
Pyhäinpäivän messu la 5.11. klo 16. Raili Rantanen ja Kei- jo Eskola.

KARTTULAN KIRKKO Kirkkotie 23

puh. 040 4848 545
Messu su 30.10. klo 10. Mikko Väisänen ja Anne Keränen.
Pyhäinpäivän iltakirkko la 5.11. klo 18. Vuoden aikana poisnukkuneiden muistami- nen. Mikko Väisänen, Reijo Mustonen, Anne Keränen ja kirkkokuoro.
Messu su 6.11. klo 10. Reijo Mustonen ja Anne Keränen.

KARTTULAN SEURAKUNTAKOTI Kissakuusentie 14

puh. 040 4848 547
Varttuneen väen virkistys- ja palvelupäivä ke 26.10. klo 10. Lounas 6 €/hlö. Linja-au- tokuljetus Kallaveden kir- kolta.
Suvi ja Folke Gräsbeckin

”Minulla oli valtava ikävä isää. Olin ollut isän tyttö, hänelle tärkeä ja rakas. Kuvittelin, että jospa arkussa ei ollutkaan isä, kun sitä ei saanut avata. Jospa isä olisi selvinnyt hengissä, ja tulisi pelastamaan meidät tästä hädästä. Kuljin metsässä kun töiltä pääsin. Rukoilin ja itkin ikäväni.”

MIRJA YLIKOKKO
KUOPIO

”Isä, olet kaatunut ja maa- tunut. Mummon har- maata ohimoilla tuijotan valo- kuvasta nuoren miehen kasvo- jasi. Kuvittelen itseni pieneksi tytöksi ponnahtamassa pol- vellesi, nojaamassa olkaasi.”

KAARINA KUUSELA
KUOPIO

”Olin pienenä pelokas ja ahdistunut. Perusah- distus ja siihen liittyvä ulko- puolisuuden tunne on seu- rannut minua koko elämän. Tähän liittyy yritys kelvata koko ajan. Luulee toisten vaa- tivan, vaikka vaatii itse itsel- tään ja luulee, että pitäisi täyt- tää jokin mitta.”

TUULA MERJOLA-PARTANEN
KUOPIO

”Nyt alkoi sotaorvon tai- val, jonka jäljet näky- vät vielä tänäkin päivänä. Luopuminen tutusta ja tur- vallisesta, siirtymällä täy- sin uusiin olosuhteisiin, joissa tuntee olevansa ilman yhtään todellista ystävää, on koke- mus, jonka läpipääseminen ilman arpia lienee mahdo- tonta.”

ERKKI TURUNEN
SIILINJÄRVI

Lainaukset kirjasta
Me isänmaan isättömät
Kuopio 2011.

• HAUTAKIVET
• KAIVERRUKSET
• KULTAUKSET
ENTISÖINTITYÖT
• KIVILYHDYT

Sari Kämäräinen
Jääskelänkatu 1
70780 Kuopio
puh. 050 575 0004
www.kivipajasarik.fi

Leikin asia.

LASTENMAA

Tilaa:
www.kotimaa-yhtiot.fi/
tilaukset

KOTIMAA-YHTIÖT

SADEVESIKOURUT

- tikkaat - kattosillat
- lumiesteet - piipunhatut

Max-team.fi, Katekuja 4, Vuorela
Marko Mäki-Turja p. 0400 545 893

ps. varmista paikallaolo

*Suru on
hitaasti vaalenevia varjoja...*

Hautaustoimisto
J. NURRO OY

Kauppakatu 55-57 KUOPIO Puh. 017-2613065, 040 5056287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

TAKSI

Ari Turunen

0400 572 929

KUOPIO

PYÖRÄTUOLI- JA PAARIKULJETUKSET 1+8

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO ANSSI SOININEN

Ma, ti, to, pe
Kuopio

Hapelähteenkatu 41

Ke klo 9-12
Siilinjärvi

Kasurilantie 13
Palvelukeskus Akuliina

Puh. (017) 462 1511

... ja hymysi huomataan

*Pesu
Leenat oy*

*Pesulapalveluita
laadukkaasti
yrityksille ja yksityisille*

Liipasintie 2 (Saarijärven B-alueella) KUOPIO

017 369 0700

Ahertajankatu 3, 78850 Varkaus
p. 017 369 0700

Hoidamme isännöinnin huolella ja kirjanpidon tarkasti
isännöimme seuraavanlaisia kohteita: • asunto-osakeyhtiöt
• kiinteistöosakeyhtiöt • palvelutalot • veteraanitalot • senioritalot

Yksilöllinen ja reipas isännöintipalvelu.
Anna taloyhtiösi ammattitaitoisin, osaaviin käsiin ja
se on tietenkin Isännöintipalvelu Isarvo Oy.

Puijonkatu 13, 70100 Kuopio, Puh. 0400 438 161
Toimisto avoinna arkisin kello 9.00 - 16.00

SEURAKUNNAT 26.10.-8.11.11

konsertti su 30.10. klo 16.
Puhepastori Juha-Pekka Rissanen.
Perhekerho ma 30.10. ja 7.11. klo 9.30-11.
Raamattupiiri ma 31.10. klo 19.
Puuhailta 4-6 vuotiaille ma 7.11. klo 17.30-19. Ilmoittautuminen tekstiviestillä Tuija Soinille puh. 040- 4848 543 pe 4.11. klo 16 mennessä.

SYVÄNNNIEMEN KIRKKO

Kuttajärventie 117

Korjattujen urkujen käyttöönottujuhla su 6.11. klo 16. Urkujen käyttöön siunaus, Esko Konttinen. Monipuolista musiikkia seurakunnan kanttorien esittämänä. Urkumusiikin lisäksi mm. käsitellot, sello, kanttorikvartetti.
Sibelius-Akatemian urkukonsertti ma 7.11. klo 19. Syvännniemen kirkossa. Jaana Ikonen, Mikko Korhonen ja Jan Lehtola. Vapaa pääsy.

SYVÄNNNIEMEN PAPPILA

Kuttajärventie 6

puh. 040 4848 548
Perhekerho to 27.10. ja 8.11. klo 9.30-11.
Raamattupiiri ma 31.10. klo 18.
Puuhailta 4-6 vuotiaille ti 8.11. klo 17.30-19 Ilmoittautumiset tekstiviestillä Tuija Soinille puh. 040-4848 543 pe 4.11. klo 16 mennessä.

NUORET

Nuortenilta to 27.10. klo 18. Kallaveden kirkolla, Rauhalahdentie 21. Aiheena illassa on rakkaus. Seuraavan kerran 3.11. klo 18-21, jolloin aiheena on Suru sattuu.

VARHAISNUORET

10-messu ke 2.11. klo 18. Anna-Maija Hella, Eija Huuskonen, Richard Nicholls ja lapsikuoro.

LÄHETYS

Lähetysaskartelut maanantaisin Petosen seurakuntatalolla.

DIAKONIA

Varttuneen väen retki Karttulaan ke 26.10. lähtö klo 9 Kallaveden kirkolta Linja-autokuljetus Petosen seurakuntatalon kautta. Ruokailu 6 €/hlö. Ilmoittautuminen Kallaveden kirkon diakoniatuomistoon ma ja to klo 9-10 puh. 040 4848 332.
"Valo pimeyteen"-leiri Penkereellä 25.-27.11.2011 Leiri on tarkoitettu työikäisille yksinäisyyttä kokeville. Omavastuu 10 €/hlö. Ilmoittautumiset ke 16.11. mennessä Petosen diakoniatuomistoon, ma ja ke klo 9-10 puh. 040 4848 333. Etusija ensikertalaisilla. Leirille pääsy vahvistetaan leirikirjeellä vkolla 46.
Lasten eroryhmä 7-12 vuotiaille eroperheiden lapsille 18-19.11.2011 Ryhmän hinta 10 €, sisältää iltapalan ja lounaan. Järjestäjänä Kallaveden seurakunta ja Yhden vanhemman perheiden liitto. Tiedustelut ja ilmoittautumiset 11.11. mennessä puh. 0400 4417 08.
Leväsen kammari ma 7.11. klo 12.30. Leväsen palvelukeskuksessa, Leväsentie 27. Sanan maanantai.
Omaishoitajien vertaistyhmiä ti 8.11. klo 13-14.30 Petosen seurakuntatalon takkahuoneessa.
Omaishoitajien kirkkopyhä su 20.11. klo 10. Py-

hän Johanneksen kirkolla (Kellolahdentie 8). Kirkkokahvit ja ohjelmallinen tilaisuus. Ilmoittautumiset 11.11. mennessä Eija Jaa-tiselle ma-pe klo 8-15 puh. 040 4848 379.
Lähimmäistyössä toimivien teemailta ma 21.11. klo 18-20 Männistön vanhalla kirkolla (Lönnrotinkatu 24). Hiljaisuudesta voimaa; diakonissa Ulla Turunen. Ilmoittautumiset Riitta Reimalle 14.11. mennessä puh. 040 4848 370.

MUUTA

Sanan ja rukouksen ilta ke 26.10. klo 18. Karttulan Vapaakirkossa.
Ehtoollishetki to 27.10. klo 13. Marinihassa ja klo 14 Ierikanpihassa, Karttula. Mikko Väisänen ja Anne Keränen.
Laulutuokio ma 7.11. klo 13. Liisanpihassa, Karttula. Anne Keränen ja Syvännniemen seurakuntapiiri.
Keskustelutuokio ti 8.11. klo 13. Villenpihassa, Karttula. Osmo Rissanen ja Vakkakuusen seurakuntapiiri.

PERHETYÖ

Perhekerhot tiistaisin Petosen seurakuntatalolla ja Valoharjulla klo 9.30-11. Keskiviikkoisin Jynkänvuoren kerhoHuoneella, Kallaveden kirkolla ja Kurkipirtissä klo 9.30-11.
Huom! Uusi torstaisin klo 9.15-10.45 Sotkanniemiessä (Nuottaniemi 72). Karttula: maanantaisin Karttulan seurakuntakodilla klo 9.30-11 ja torstaisin Syvännniemen pappilas-sa klo 9.30-11. Pihkainmäessä, joka toinen perjantai klo 9.30-11.

Vauvakerho su 30.10. klo 16. Kallaveden kirkossa. Juha Määttä, Tuula Hofrén ja Richard Nicholls.
Taidetiistai ti 1.11. klo 9.30-11.30 tai 13-15 Koko perhe kädentaitojen pariin Kallaveden kirkolle.
Pihkainmäen perhekerho pe 4.11. klo 9.30-11. Kantoluodoilla, Ilveslammentie 23.
Kirkkomuskari su 6.11. klo 17. Kurkimäessä (kerhoHuone).

PIIRIT

Rytlyn seurakuntapiiri ma 7.11. klo 18. Anja Nissillä, Kuuselanuja 15. Raili Rantanen.
Koskenkylän seurakuntapiiri ke 9.11. klo 19. Toini ja Viljo Paukkosella, Punaparrantie 191.
Puutossalmen lähetyspiiri ma 14.11. klo 13. Pentti Antikaisella, Puutossalmentie 359. Matti Penttikäinen.

AIKUISTYÖ

Miesten lenkki piiri to 27.10. klo 17.45-20.30. Rytlyn leirikeskuksessa. Taivoitteisiin kuuluu ihmisen kokonaisvaltainen hyvinvointi, jossa huomioidaan ihmisen fyysinen, henkinen, sosiaalinen ja hengellinen puoli. Jakaannamme ryhmiin omien tuntemusten ja kunnan mukaan (esim. juoksuryhmä, holkikäryhmä, käveluryhmä). Saunan jälkeen pientä iltpalaa ja ohjelmaa. Lopuksi lyhyt iltahartaus.
Mistä on hyvät tyy-pit tehty? Seminaari la 29.10.2011 klo 11-15. Kallaveden kirkolla. Elämän mieltä ja laatus itsetunte-muksen avulla. Kouluttajana työnohjaaja, itsetunte-muskouluttaja, lastentarhaopettaja Seija Taivainen. Ilmoittautumiset puh. 09

1351 268 tai 040 4848 327 tai nina.hurtamo@suomenvalkonauhaliitto.fi tai raili.rantanen@evl.fi. Vapaa pääsy, välipalakahvit. Järjestäjät Seurakunnan aikuistyo, Valkonauhaliitto ja Agricola keskus.
Miesten saunailta ke 2.11. klo 17.30. Markku Huttusella, Kotaranta 50. Sauna lämmin klo 17.30 alkaen, keskustelu ja ohjelma alkaa noin klo 19. Ottakaa omat makkarat mukaan.
Olotilatiistai ti 8.11. klo 11.30. Penkereen leirikeskuksessa. Kahvittelua, keskusteluja, juhlaa, hiljenty-mistä yhdessä aikuisille ja lapsille.

KASTETUT

Vili Joonas Valtteri Laitinen, Eemeli Oiva Olavi Kröger, Miska Ilmari Pitkänen, Viljami Matias Ahonen, Eemeli Nooa Juhani Kesti, Nuutti Matias Laukanen, Niilo Veikko Johanes Iivari, Atte Elias Tirkkonen, Johanna Inka Irene Saastamoinen, Samueli Kristian Takkinen, Eveliina Aino Maria Happonen, Emilia Aleksandra Löfberg Minea Olivia Löfberg, Samuel Manu Olavi Rönkkö, Hilla Aurora Vinkki, Joonas Tapio Kuusela, Venla Sofia Keurulainen, Joonas Emil Einar Heiskanen, Viljami Pyry Tapani Lämsä, Telma Taika Vadelma Pirinen, Aava Erin Toppi.

KUULUTETUT

Kari Ano Karhunen ja Sanna Henriikka Bäck, Pekka Juhani Oinonen ja Johanna Henriikka Hätinä.

KUOLLEET

Pekka Juhani Huuskonen 55v, Reino Johannes Thure 62v, Aili Sinervo Kuvaja 84v, Matti Kalevi Laukkanen 59v, Seppo Johannes Heikkinen 55v, Pekka Kalevi Keinänen 66.

PYHÄN

JOHANNEKSEN KIRKKO

Kellolahdentie 8

puh. 040 4848 386
Yhteisviikkiminen pe 11.11. klo 11.11. Ilmoittautumiset srk:n toimistoon lokakuun loppuun mennessä, puh. 040 4848 379.
Miesten piiri ke 26.10. klo 18 srk-salissa. Lauri Paatero puh. 040 4848 397.
Messu su 30.10. klo 10. Saarna Salla Tyrväinen, liturgia Lauri Paatero, kanttorina Heikki Mononen.
Sanajumalanpalvelus pyhäinpäivänä 5.11. klo 10. Saarna ja liturgia Lauri Paatero, kanttorina Riitta Matilainen.
Pyhäinpäivän muistohetki 5.11. klo 16. Tilaisuudessa sytytetään muistokynttilät viime pyhäinpäivän jälkeen poisnukkuneille seurakuntalaisille. Päivi Kukkonen, huilu, Mikko Väisänen, alttoviulu.
Messu su 6.11. klo 10. Saarna Lauri Paatero, liturgia Mika Niskanen, kanttorina Riitta Matilainen.

MÄNNISTÖN VANHA KIRKKO Lönnrotinkatu 24

puh. 040 4848 386
Messu su 30.10. klo 13. Saarna Salla Tyrväinen, liturgia Mika Niskanen, kanttorina Heikki Mononen.
Naisia Raamatussa - Raamattupiiri työikäisille naisille ke 2.11. klo 18. Aulikki Mäkinen, puh. 040 4848 383.
Kätevät kädet ti 8.11. klo 17-20. Vieno Arvola.

DIAKONIA

Omaishoitajien kirkkopyhä su 20.11. Pyhän Johanneksen kirkolla. Messu klo 10, kahvit ja pieni ohjelmallinen osuus. Ilmoit-

RUKOILEMME

Ruuhkaisella kadulla, paikallisliikenteen junassa oli Jumala, itsekin tiellä.

Uutissähkeessä, ankeassa sateessa, oli Jumala, lähellä siellä.

Juuttuessani kaupantekoon supermarketin hädinässä näin Jumalan toisien takaa.

Auto-onnettomuudessa, kodittomien seurassa oli hän, joka tuskamme jakaa.

Ajatusteni reunalla ruuhka-aikana oli hän, jonka mieli on vakaa.

Odottamattomana, kutsumattomana huomaamattomana, hyljeksittynä hän saapuu taas kaikkien takaa.

ARJEN SYDÄNÄÄNIÄ.
KELTILÄISIÄ RUKOUKSIA.

ESKO JÄMSÄ/KOTIMAA

tautuminen srk:n toimitoon 11.11. mennessä: eija.jaatinen@evl.fi tai puh. 040 4848 379.

Omaishoitajien kirkkopyhä su 20.11. Pyhän Johanneksen kirkolla. Messu klo 10, kahvit ja pieni ohjelmallinen osuus. Ilmoittautuminen srk:n toimitoon 11.11. mennessä: eija.jaatinen@evl.fi tai puh. 040 4848 379.

Männistön, Kallaveden ja Puijon omaishoitajien ja hoidettavien joulujuhla Rytkyn leirikeskuksessa to 8.12. klo 12-14.30. Jouluateria 10 €, kuljetus järjestetään tarvittaessa. Ilmoittautuminen Männistön osalta 23.11. mennessä Mari Mertaselle puh. 040 4848 406.

Diakoniatyöntekijöiden ajanvarauspäivystys tiistaisin klo 9-10 Pyhän Johanneksen kirkolla, puh. 040 4848 384. Alueet: Saarijärvi, Kelloniemi, Kuivinniemi, Rahusenkangas ja Kettulanlahti. Vanhalla kirkolla, puh. 040 4848 385. Alueet: Männistö, Linna-pelto, Tiiohotar ja Ikonniemi.

Hyvän Mielen Päivän jouluretki ke 14.12. Hirvijärven leirikeskukseen. Ilmoittautumisia otetaan vastaan ke 16.11. Tarkemmat tiedot retkestä 23.11. lehdessä.

Ukintuvan Sanan tors-tai 27.10. klo 12 Pyhän Johanneksen kirkolla. Aulikki Mäkinen.

Ukintuvassa joulukorttien askartelua to 3.11. Kahvit klo 11.

Elämää etsimässä -piiri to 3.11. klo 14.30 -16 Pyhän Johanneksen kirkon srk-salissa. ”Yllättävä Jumala”, Salla Tyrväinen.

Ikääntyneiden syntymäpäivät su 6.11. alkaen klo 10 messulla Pyhän Johanneksen kirkolla. Lauri Paatero, Ulla Halonen, Riitta Matilainen, Lapsikuoro. Juhla päättyy klo 12.30.

Vanhan kirkon ystäväkerho ma 7.11. klo 13-14.30 sivusalissa. Raamattutunti ”Job, kärsimyksen tuttava”, Lauri Paatero.

MUUTA

Hartaudet ma 7.11. klo 13 ja 13.30 Sunnen kodilla, Päivärinteentie 29. Mika Niskanen.

KASTETUT

Aino Olga Emilia Kettunen, Niilo Ahti Olavi Heikkinen, Väinö Viljami Heimonen, PaaVo Nuutti Elmeri Laasanen, Akseli Juhan Miettinen.

KUOLLEET

Emil Alt 87v, Anna Liisa Knuutila 79v, Veikko Aleksander Huovinen 83v, Siiri Katainen 84v.

PUIJO

PUIJON KIRKKO
Taivaanpankontie 3
puh. 040 4848 419
Sellomessu su 30.10. klo 10. Sanna Alanen saarnaa, Pekka Nieminen, Heikki Hyvärinen, Joona Saraste, Heidi Miettunen sello. Kirkkokahvit. Lapsille pyhäkoulu.

Pyhäinpäivän messu la 5.11. klo 10. Miina Karasti saarnaa, Pekka Nieminen. Psalmilauluryhmä, kanttorina Joona Saraste.

Pyhäinpäivän iltajumalanpalvelus la 5.11. klo 18. Jaana Marjanen saarnaa, Miina Karasti. Kamarikuo-

ro, kanttorina Outi Keskipilä.

Messu su 6.11. klo 10. Pekka Nieminen saarnaa, Miina Karasti. Kanttorina Outi Keskipilä. Rajalan musiikkiluokkien kuoro johtajanaan Erkki Kaukonen.

Sydämen rukous. Lassi Nummen Requiem su 6.11. klo 14. Seija Pitkänen, runot. Elisabeth Petsalo, laulut, Johanna Sorjonen, ohjaus. Ohjelma 10 euroa Itä-Afrikan nälänhädän lievittämiseen Kirkon Ulkomaanavun kautta.

Nallekirkko su 6.11. klo 16. Miina Karasti, Susanna Pakkala-Koskelainen, Joona Saraste.

PUIJON SEURAKUNTAKESKUS
Taivaanpankontie 3
Perhekerho ke 26.10. klo 9.30. Ystävyyden nauha. **Eläkeläisten iltapäiväkerho** 27.10. retkipäivä ja to 3.11 klo 12.30 Pyhäinpäivän aikaan, Heikki Hyvärinen.

Raamattu tutuksi -luento ma 31.10. klo 18.30. 1. Johanneksen kirje, luku 1. Sanna Alanen.

Ystävän kammari tiistaisin klo 11 -14. Kahvitarjoilu.

Perhekerho ke 2.11. klo 9.30. Surujen silta, 9.11. klo 9.30. Perhepotretti.

Israel-piiri ke 2.11. klo 14. Ariela Toivanen.

Perheiden tukihenkilöiden palaveri to 3.11. klo 13. Raili Lehtoviita ja Riitta Murtorinne.

Raamattu tutuksi -luento ma 7.11. klo 18.30. 1. Johanneksen kirje, luku 2. Pekka Nieminen.

Midinetti-lähetyspiiri ke 9.11. klo 12.

PÄIVÄRANNAN KIRKKO
Tuomikuja 4
puh. 040 4848 426
Perhekerho ke 26.10. klo 9.30. Ystävyyden nauha. Kanttori Joona Saraste, kanteleensoittoa. Ruokailu viikkomessun jälkeen klo 11.30.

Ystävänpäiväkerho ke 26.10. klo 11. Viikkomessu ja klo 11.30-12.15 ohjelma, tuhlajaapoika-vertaus. Heikki Hyvärinen. Ruokailu klo 12.15.

Viikkomessu ke 26.10. klo 11. Heikki Hyvärinen, Riitta Murtorinne. Kanttorina Joona Saraste.

Messu su 30.10. klo 13. Sanna Alanen. Joona Saraste. Päivärannan lauluryhmä. Kirkkokahvit.

Tehdään yhdessä-ryhmä ma 31.10. klo 18-20. Kipsimagneetit, Seija Rissanen, Helena Heija-Nuutinen ja Riitta Murtorinne.

Perhekerho ke 2.11. klo 9.30. Surujen silta.

Ystävänpäiväkerho ke 2.11. klo 11. Ruokailu, klo 12-13.30 ohjelma, Pyhiinvaellus Santiago de Compostelaan, rovasti Matti Järveläinen ja Riitta Murtorinne.

Sanajumalanpalvelus su 6.11. klo 13. Pekka Nieminen, Outi Keskipilä.

Ystävänpäiväkerho ke 9.11. klo 11. Retki Vehmersalmelle.

LÄNSI-PUIJON KERHOHUONE
Rypysuontie 28-30
puh. 040 4848 419
Perhekerho ti 1.11. klo 9.30. Surujen silta, 8.11. klo 9.30 Perhepotretti.

MUUTA

Lähimmäispalvelun peruskurssi (seurakuntien yhteinen) Männistön Py-

hän Johanneksen kirkolla (Kellolahdentie 8) pe-su 28.-30.10. Ilmoittautuminen 7.10. mennessä Katr Kunnakselle puh. 040 4848 464. Lisätietoja Raililta puh. 040 4848 438.

Lauluseurat harmonin säestyksellä pe 4.11. klo 18. Tyyne Voutilaisella Ahkiotie 6 as 9. Joona Saraste ja Pekka Nieminen.

Omaishoitajien kirkkopyhä su 20.11. Männistön Pyhän Johanneksen kirkossa, Kellolahdentie 8, messu klo 10, kahvit ja pieni ohjelmaosuus. Ilmoittautuminen 11.11. mennessä Eija Jaatiselle ma-pe 8-15 puh. 040 4848 379.

Puijon, Kallaveden ja Männistön lähimmäisten yhteinen koulutusilta ma 21.11. klo 18 Männistön vanhalla kirkolla. Diakonissa Ulla Turunen kertoo aiheesta Hiljaisuudesta voimaa. Tied. ja ilm. Raili Lehtoviidalle 14.11. mennessä puh. 040 4848 438.

KUOLLEET

Aija Irmeli Happonen 58v, Toivo Olavi Heikkinen 87v, Helvi Marjatta Walter 90v, Veera Eliina Turunen 89v, Hellin Marjatta Raatikainen 88v, Maija Liisa Rissanen 87v.

JÄRVI-KUOPIO

RIISTAVEDEN KIRKKO
Joensuuntie 2505
Pyhäinpäivän iltamessu la 5.11. klo 19. Luetaan kaikki Järvi-Kuopion seurakunnan alueella edellisen pyhäinpäivän jälkeen kuolleet sekä seurakunnan hautausmaille haudatut muualta tuodut vainajat. Reijo Leino, Unto Niskanen, Leena Vartiainen, Marjatta Piironen, kirkkokouoro

Messu su 6.11. klo 10. Unto Niskanen, Marjatta Piironen

RIISTAVEDEN SEURAKUNTATALO
Keskustie 2
Perhekerho ke 26.10. klo 9.30.

Raamattuluento ke 26.10. klo 18. Laulujen laulu. Ordinaatiokoulutettava Harri Meronen.

Jumalanpalvelus su 30.10. klo 10. Gideonien kirkkopyhä. Unto Niskanen, Matti Saarela.

Siioninvirsiseurat ma 31.10. klo 19. Unto Niskanen.

Perhekerho ke 2.11. klo 9.30.

Virkistyspäivä ke 2.11. klo 12. Marjatta Piironen. Samalla Eläkeliiton huttujuhla.

4-vuotissyntymäpäivät su 6.11. klo 16. Markku Holopainen ja Unto Niskanen.

Teemailta Raamatun äärellä ma 7.11. klo 18. Jeesuksen lähettiläät. Kirsi Leino.

Perhekerho ke 9.11. klo 9.30. Ruokailu.

MUUTA

Nuorisotoiminnasta ja isoskoulutuksesta ajankohtaista tietoa Verkko-sivuilta, nuorisotyön esitteestä sekä Jatta Utriaiselta puh. 040 4888 643.

JUANKOSKEN YLÖS-NOUSEMUKSEN KIRKKO
Mäntytie 5
Messu su 30.10. klo 13.

Kansanlähetyksen kirkkopyhä. Saarnaa Elina Karjalainen. Liturgia Hannu Komulainen, kanttori Matti Saarela. Messun jälkeen lähetysjuhla seurakuntatalolla, Esko ja Eeva Huttunen, musiikki, Kukilat.

Mauri Kanervon muistokonsertti to 3.11. klo 19.

Aamurukous ke 26.10. klo 8.

Päivärukous to 27.10. klo 12.

Rukouspiiri ti 1.11. klo 10.30 kirkon valmistautumishuoneessa.

Aamurukousta ke 2.11. klo 8.

Päivärukous to 3.11. klo 12.

Pyhäinpäivän iltakirkko. la 5.11. klo 19. Muistetaan edellisen pyhäinpäivän jälkeen kuolleita rukouksin ja kynttilöin.

Messu su 6.11. klo 13. Hannu Komulainen, Marjatta Piironen. Messun jälkeen Siioninvirsiseurat seurakuntatalolla. Isäntinä Komulaiset.

Rukouspiiri ti 8.11. klo 10.30. Kirkon valmistautumishuoneessa.

Aamurukous ke 9.11. klo 8.

JUANKOSKEN SEURAKUNTATALO
Mäntytie 5
Seurakuntakerho ke 26.10. klo 12. Perunapuuro lähetykselle.

Miesten raamattupiiri ke 26.10. klo 18. Pienessä kerhohuoneessa.

Lähetysaskartelu to 27.10. klo 10.

Naisten raamattupiiri to 27.10. klo 18.

Liikunta ja näkörajoitteisten ryhmä pe 28.10. klo 12.

Donkkis Big Night pe 28.10.klo 18.

Siioninvirsiseurat su 30.10. klo 18.

Naisten piiri ma 31.10. klo 12 pienessä kerhohuoneessa.

Perhekerho ti 1.11. klo 9.30 päiväkerhotiloissa.

Raamattupiiri ke 2.11. klo 12.

Miesten raamattupiiri ke 9.11. klo 18 pienessä kerhohuoneessa.

Aamukahviryhmä to 3.11. klo 10.

Naisten piiri ma 7.11. klo 12 pienessä kerhohuoneessa.

Perhekerho ti 8.11. klo 9.30 päiväkerhotiloissa.

Seurakuntakerho ke 9.11. klo 12.

Miesten raamattupiiri ke 9.11. klo 18 pienessä kerhohuoneessa.

MUUTA

Isoskoulutus to 27.10. klo 15.30. Vintti.

KAAVIN KIRKKO
Kaavintie 24
Messu su 30.10. klo 13. Koponen, Parviainen.

Pyhäinpäivän iltamessu la 5.11. klo 19. Komulainen, Parviainen.

Messu su 6.11. klo 13. Huh-tala, Parviainen, Gideonien kirkkopyhä.

KAAVIN SEURAKUNTAKOTI
Kirkkorannantie 1
Kansanlähetyksilta to 27.10. klo 18.

Musiikkikahvila ma 31.10. klo 12.

Mielenterveyskuntoutujien omaisten ryhmä ma 7.11. klo 14.

MUUTA

Perhekerho ke 26.10. klo 9.30 vanhassa Pappilassa.

70-vuotiaiden yhteinen syntymäpäiväjuhla ke 26.10. klo 13. Ilmoittautu-

JOONAS VÄHÄSÖYRINKI

Näkökykyä ja rohkeutta

Uskon ja epäuskon sunnuntain evankeliumi kertoo miehestä, joka oli aina elänyt pimeän keskellä. Hän oli syntynyt sokeana ja joutui siksi kerjäämään elantonsa tien sivussa, syrjässä toisten kulkureitiltä. Voi vain aavistella, miten yksin ja peloissaan-kin mies oli.

Jeesus lahjoitti miehelle kyvyn nähdä: valon ja värit, kokonaan uuden tavanan hahmottaa todellisuus. On vaikea edes kuvitella, miten paljon se merkit-si, että Jeesuksesta tuli kaikin tavoin hänen elämänsä ja maailmansa valo. Parantumisesta sukeutui pitkä teologisten keskustelujen sarja, joka kannattaa lukea Johanneksen evankeliumin 9. luvusta kokonaan.

Fariseukset ottivat miehen puhutteluun oikean juutalaisen uskon ja syvän hurskauden puolestajina. He, jotka syntymästään saakka olivat nähneet silmillään, eivät kuitenkaan kyenneet näkemään sydämellään. Tai uskollaan. Uskoa Jumalan mahdollisuuksiin ei löytö-nytkään sieltä, missä sitä oli aina ajateltu olevan.

Olisi helppoa todeta, että sellaisia ne fariseukset olivat ja että onneksi nyt on toisin. Oikean uskon ja syvän hurskauden puolustamista on kuitenkin aina ollut myös kirkossa ja on tänäänkin. Siinänsä se on hyvä asia niin

kuin fariseustenkin edustama hurskaus, sillä he halusivat vilpittömästi noudattaa Jumalan taktoa. Siinä ei ole mitään moitittavaa – kirkossakaan.

Oikean uskon puolustaminen kääntyy itseään vastaan, kun joku sen varjolla asettuu toisen yläpuolelle ja ottaa käsiinsä Jumalalle kuuluvan vallan. Niin kävi fariseuksille ja niin voi käydä nykyajan kristitylle. Usko muuttuukin epäuskoksi.

Jumalan teot tulivat julki sokeana syntyneessä mieheessä. Jeesus ei antanut hänelle vain näkemisen lahjaa vaan koko elämän valon. Hänen epäuskonsa muuttui uskoksi ja hän tunnusti rohkeasti: ”Minä uskon, Herra.” Tätä fariseukset eivät ymmärtäneet, vaan he jäivät pimey-tensä, pelkonsa ja uhkakuviensa vangiksi.

Tarvitsemme Jeesuksen antamaa näkökykyä, jotta meille ei kävisi samoin, vaan uskoisimme Jumalan mahdollisuuksiin silloinkin, kun on kaikkein pimeintä. Tarvitsemme Jeesuksen lahjoittamaa luottamusta, että näkisimme uskoa siellä, missä emme ole tottuneet sitä näkemään. Tarvitsemme Jeesuksen lahjoittamaa rohkeutta tunnustaa uskomme, kun on sen aika.

JAANA MARJANEN

Kirjoittaja on lääninrovasti sekä Puijon seurakunnan kirkkoherra

20. sunnuntai helluntaista.
Usko ja epäusko.
Joh. 9: 24-38.

Mies, joka oli ollut sokea, kutsuttiin nyt uudelleen kuultavaksi. Fariseukset sanoivat hänelle: ”Anna kunnia Jumalalle. Me tiedämme, että se mies on syntinen.”

Mies vastasi: ”Onko hän syntinen, sitä en tiedä. Mutta sen tiedän, että minä, joka oli sokea, nyt näen.”

He kyselivät: ”Mitä hän sinulle teki? Mil-lä tavoin hän avasi silmäsi?”

Tervetuloa hermoratahierontaan!

Jos kärsit huonosta aineenvaihdunnasta, verenkierrasta tai ongelmana on päänsärky, niska- ja hartiakivut ja jalat ovat heikossa kunnossa. Teen myös kotikäyntejä.

MUISTA
LAHJA-
KORTIT!

KIPU-HOITO

Aino Pusa

Haapaniemen-
katu 25 A 30
puh. 0500-137 477

PÄIVIN TERAPEUTTINEN OLOHUONE

Tukea parisuhteeseen, kriisitilanteisiin,
työssä jaksamiseen.

Päivi Föhr
perhepsykoterapeutti ja työnohjaaja
050-4301100
paivintera@paivinterapeuttinolohuone.fi

www.paivinterapeuttinolohuone.fi
Facebook: Päivin terapeutin olohuone

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT

esim. perusmuotoinen avioehto, testamentti,
perunkirjoitus 200-300 € + kulut + alv 23 %

Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy

Puistokatu 6, 70110 Kuopio, puh. 017-282 2211
faksi 017-282 3101, www.kalevipitkanen.com,
aatsto@kalevipitkanen.com

ASIANAJOTOIMISTO
KOLARI&CO.OY

Seppo Kolari, Matti Reinikainen,
Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

Kuopion
Tila-Auto Oy

- turistibussit 32 ja 50 matkustajalle
- pikkubussit
- invataksit

info@tila-auto.com www.tila-auto.com
p. taksiajot 0400-673 955
p. tilausajot 0400-992 993

Kukkanen

K-Citymarket, kauppakeskus • p.3613 802 • JOKA PÄIVÄ 9-19
Linja-autoasema • p. 2616 196 • JOKA PÄIVÄ 9-19

Heimosen Kukkakauppa

Ruotsinkatu 54, Niirala • p. 2820 678 • MA-PE 9-17, LA 8-13

Kodin Kukkapalvelu

Kuninkaankatu 26, keskusta • p. 2612 438
ARK. 9-17, LA 9-14 • www.kodinkukkpalvelu.fi

Kukka-Hanski

Kauppahalli • p. 2626 221 • MA-PE 8-17, LA 8-15

Tarhurin Kukka ja Sidonta

Männistön Ostoskeskus • p. 2622 821 • MA-PE 9-17, LA-SU 9-14

Kukkakauppa Cosmos

Kauppakatu 9 • p. 050 542 2800
• MA-PE 9-19, LA-SU 9-15 • www.atcosmos.fi

Kukka ja Sidonta Floretta Ky

Kauppakatu 63, keskusta • p. 2811 655
• MA-PE 9-17, LA 9-15, SU SULJETTU • www.floretta.fi

Kukka-Lunaria Oy

Kuninkaankatu 22, keskusta • p. 2811 661 • posti@kukkalunaria.fi
• MA-PE 9-18, LA 9-15, SU 10-15

SEURAKUNNAT 26.10.-8.11.

KIRKKO
HAARAHONGANTIE

Perjantaimessu pe 28.10.
klo 18.30 Matti Hoffrén,
Seppo Laitanen, Vesa Ka-
java.

Sanajumalanpalvelus,
rippikoulusunnuntai, su
30.10. klo 10, Kaisa Ylety-
nen, Yrjö Jokiranta, Mar-
jaana Kaisto, Nuorten lau-
luryhmä.

Pyhäinpäivän messu la
5.11. klo 10, Sirpa Ylikotila,
Seppo Laitanen, Airi Heis-
kanen, virsikuoro.

Muistojuhla la 5.11. klo 18,
Seppo Laitanen, Vesa Ka-
java, Nuorten kuoro, sekä
jatkotilaisuus tarjoiiluineen
srk-talossa.

Messu, lähetyspyhä, su
6.11. klo 10, Tapio Lepola,
Yrjö Jokiranta, Airi Heis-
kanen, Gospelryhmä. Lee-
na Piirainen vieraillee, lähe-
tyslounas ja tilaisuus mes-
sun jälkeen.

SEURAKUNTATALO

Askartelupiiri ke 26.10.
klo 9, lähetyskellari.
Perjantaijuhla pe 28.10.
aukeaa perjantaimessu jäl-
keen klo 19.30-22.

Lähetyslounas ma 31.10.
klo 11-12.30, lounaan hin-
ta 6 e.

Eläkeikäisten päiväpiiri
ma 31.10. klo 13.

Musiikkia maanantai-
sin – oppilaskonsertti
ma 31.10. klo 18 isossa sa-
lissa, Siilinjärven musiik-
kiopisto.

Katekismusiikki ti 1.11.
klo 13-14.30 lähetyskellari.

Askartelupiiri ke 2.11.
klo 9, lähetyskellari.

Lähimmäispalvelun tuki-
ryhmä ke 2.11. klo 18.

Perjantaijuhla pe 4.11.
klo 18-22. Mukana ripari
10/2011 isosia. Iltaohjelma
klo 19.30.

Juttutupa ma 7.11. klo 10
lähetyskellari. Tule kahvi-
kupin ääreen juttelemaan
sinulle tärkeistä asioista.

Kohtaamispaikka Aun-
us-työn merkeissä ma
7.11. klo 18.30 pienessä sa-
lissa, kuvia ja muistoja
vuosien varrelta, yhteislau-
lua ja teetarjoilu, muka-
na Aunus-tiimi, Kaisa Yle-
tyinen, lauluryhmä Välke,
juonto Pekka Kiiski.

Katekismusiikki ti 8.11.
klo 13-14.30 lähetyskel-
larilla.

Siioninvirsiseurat ti 8.11.
klo 14 pienessä salissa.

Askartelupiiri ke 9.11.
klo 9, lähetyskellari.

Omaishoitajakerho ke
9.11. klo 12, ohjelmaa hoi-
tajille sekä hoidettaville
yhdessä ja erikseen.

miset Ilkka Koposelle puh.
040 4888 625.

Vanhemman väen retki
lisalmeen 28.10. Lähtö klo
9 Kaavin matkahuollosta.
60 -vuotiaiden syntymä-
päiväjuhla su 30.10. klo 15
vanhassa pappilassa.
Elsan kerho to 3.11. klo 14.
Kortteisen koululla.
Elsan kerho to 10.11. klo
14. Maariavaaran koululla.

MUURUVEDEN
KIRKKO
Kirkkotie 1

Messu su 30.10. klo 16.
Huhtala, Saarela.
Pyhäinpäivän iltakirk-
ko ja poisnukkuneiden
muistaminen la 5.11. klo
19. Huhtala, Saarela, hirvi-
keitto klo 17-19.

MUURUVEDEN
SEURAKUNTATALO
Kirkkotie 1

Perhekerho ma 31.10.
klo 9.30.
Seurakuntakerho to 3.11.
klo 13.
Hirvikeitto la Pyhäinpäi-
vänä 5.11. klo 17. Muuruve-
den hirvimiehet.
Perhekahvila ma 7.11.
klo 9.30.

MUUTA

Sadosta kiittäminen to
27.10. klo 13. Maatalousop-
pilaitoksella.
Hartaus ti 1.11. klo 13.
Pirisen hoitokodissa.
Maakirkko su 6.11. klo 16.
kartanohotelli Kivennaval-
la. Kirkossa ei jumalanpal-
velusta.

SÄYNEISEN KIRKKO
Kirkkoharjuntie 2

Hengellisten laulujen yh-
teislauluilta la 29.10. klo
18.30. Parviainen.
Messu su 30.10. klo 10.
Komulainen ja Parviainen.
Messu ja viime pyhäin-
päivän jälkeen hauda-
tujen muistaminen py-
häinpäivänä la 5.11. klo 10.
Komulainen ja Parviainen
Messu su 6.11. klo 10. Ko-
mulainen ja Parviainen.

SÄYNEISEN
SEURAKUNTAKOTI
Kirkkoharjuntie 2 A

Mykysoppaa pyhäinpäi-
vänä 5.11. klo 11-13 lähe-
tystyön hyväksi.
Perhekahvila to 27.10.
klo 9.30.
Seurakuntakerho
to 27.10. klo 13.
Vastuuryhmä ke 2.11.
klo 18.30.
Lähetyskahvila to 3.11.
klo 12.

MUUTA

Keskustelupiiri ke 26.10.
klo 14. Arja ja Erkki Parta-
sella Siikajärvent. 487 A,
"Eriarvoisuus – tasa-arvoi-
suus", alustaa Mikko Räsä-
nen.

TUUSNIEMEN KIRKKO
Keskatie 21

Messu su 30.10. klo 10.
Uwe Mäkinen ja Riikka
Tuura.
Pyhäinpäivän iltames-
su la 5.11. klo 18. Uwe Mä-
kinen, Riikka Tuura, kirk-
kokuoro.
Sanajumalanpalvelus su
6.11. klo 10. Uwe Mäkinen,
Riikka Tuura, saarna Aune
Inkeri Keijonen, Kansan
Raamattuseuran kirkkopy-
hä, kirkkokahvit.

TUUSNIEMEN
SEURAKUNTATALO
Koivukuja 2

Isoskoulutus ke 26.10 ja
9.11. klo 18.15 -19.45.
Perhekerho tiistaisin
klo 9.30-11.
Aamurukous tiistaisin
klo 10 lähimmäisen kam-
marissa.

Nuortenilta 2.11. klo 18
-19.30.
Palvelupäivä, ke 2.11.
klo 10. Uwe Mäkinen.
Seurakuntapiiri ma 7.11.
klo 18 lähimmäisen kam-
marissa.

MUUTA

Hautausmaan siivoustal-
koot ke 26.10. klo 9 alka-
en. Lounastarjoilu.
Varhaisnuorten kerho
Tuusjärven koululla
ke 26.10. klo 13.40 -15.05.
Nuorten yökahvila klo 19
-22 päättälöllä.
Miesten saunapiiri su
6.11. klo 18. Viitakossa, Lo-
makodintie 51, Tuusjärvi.
Ehtoollishetki vanhus-
entalolla ti 8.11. klo 13.
Uwe Mäkinen, Auli Kek-
konen. Tuuspiha II:n ker-
hohuoneessa, Keskatie 8.
Etelä-Tuusniemen pal-
velupäivä to 10.11. klo
10 Hirvolassa, Luostarin-
tie 3457. Ilmoittautumiset
viim. ti 8.11. Auli Kekkosel-
le puh. 040 4888 631.
Pajumäen työseurat pe
11.11. klo 18. Mirjam Han-
tulla Salmenkyläntie 178.

VEHMERSALMEN
KIRKKO
Lempeläntie 17

Perheen pyhä su 30.10.
klo 16. "Jumala kantaa mi-
nua läpi elämän". Laulam-
me, kuuntelemme, askar-
telemme ja syömmme. Ei
messua klo 13.
Pyhäinpäivän messu la
5.11. klo 13. Uwe Mäkinen,
Riikka Tuura, kirkkokuoro.
Sanajumalanpalvelus su
6.11. klo 13. Uwe Mäkinen
ja Riikka Tuura.

VEHMERSALMEN
SEURAKUNTAKOTI
Lempeläntie 15

Kirkkokuoro keskiviik-
koisin klo 18. Kantto-
ri Riikka Tuura puh. 040
4888 634.
Kokki-ukkojen kokkaa-
minen ke 2.11. klo 17. Eero
Hujasen johdolla. Elintar-
vikemaksu 5 €.

MUUTA

Lähimmäisen kammari
maanantaisin klo 10-12.
Tytötkerhoon mahtuu
vielä mukaan maanantai-
sin klo 14.45-15.45 Majakan
yläkerrassa.

Nuortenilta keskiviikko-
sin klo 18.30 Majakan ylä-
kerrassa.
Isoskoulutus ke 26.10 ja
9.11. klo 14.30-16.00 Lä-
himmäisen kammari.
Lähimmäispalvelun
kurssi viikonloppuna 28.-
30.10. Pyhän Johanneksen
kirkolla. Ilmoittautumi-
set Katri Kunnakselle puh.
040 4848 464.

JÄRVI-KUOPION
YHTEISET

Ystävyyseurakuntamat-
ka Hatsinaan 17.-20.11.
Hinta lähtijöiden mää-
räästä riippuen: majoj-

tus hotellissa 2hh n. 370-
510 €, majoitus srk:n tilois-
sa n. 220-370 €. Sis. bus-
sikuljetuksen Säyneinen-
Jki - Riistavesi - Haukivuori -
Hatsina ja paluun, majoituk-
sen mainituilla vaihtoehtoilla
ja ryhmäviisumin. Tied. ja
sitovat ilm. 19.10 menn.
Hannu Komulainen, puh. 040
4888 612. hannu.komulainen@evl.
fi, Mäntytie 5, 73500 Juankoski
puh. 040 4888 620, leila.
asikainen@evl.fi, Mäntytie
5. 73500 Juankoski
Poisnukkuneiden muis-
taminen la 5.11. klo 19 Riis-
tavedellä luetaan pyhäin-
päiväkirkossa kaikki edel-
lisen pyhäinpäivän jälkeen
poisnukkuneet Järvi-Kuo-
pion seurakunnan alueen
vainajat ja muilla alueilla
oman alueen vainajat.
Raamattuluento ke 26.10.
klo 18. Riistaveden seu-
rakuntatalossa. Laulujen
laulu. Ordinaatiokoulutet-
tava Harri Meronen.
Naisten hemmotteluil-
ta ti 1.11. klo 18. Riistave-
den seurakuntatalolla.
Tule hellittelemään itseäsi.
Ota mukaan pesuvati,
pieni pyyhe ja peili. Hyvää
ruokaa ja leppoisaa yh-
dessäoloa. Ilmoittautumi-
set, tarjoilun vuoksi, 26.10.
mennessä seurakunnan
toimistoon Anita Hallikain-
nen puh. 040 4888 602 tai
anita.hallikainen@evl.fi. Il-
moittautumisen yhtey-
dessä kerro erityisruoka-
valiosta.

Miesten saunapiiri su
6.11. klo 18. Viitakossa, Lo-
makodintie 51, Tuusjärvi.
Erik Nissinen kertoo Viita-
kon toiminnasta.
Omaishoitajien kirkko-
pyhä su 20.11. klo 10. Män-
nistön Pyhän Johannek-
sen kirkossa, Kuopio Kel-
lahdentie 8, messu, kah-
vit ja pieni ohjelmaisuus.
Ilmoittautumiset Eija Jaa-
tiselle ma-pe klo 8-15, 11.11.
mennessä puh. 040 4848
379.

KASTETUT:

Venla Maija Helmiina Har-
tikainen, Kaavi, Elias Yrjö
Einari Mensonen, Kaavi,
Vilho Matias Miettinen,
Vehmersalmi, Antti Otto
Eerik Oksman, Kaavi.

KUOLLEET

Elsa Inkeri Hyvärinen 78v,
Tuusniemi, Aino Hellin
Happonen 92 v. Vehmer-
salmi, Aune Sisko Miet-
tinen 79v, Juankoski, Rai-
ja Anita Parviainen 79v,
Juankoski.

MUISTIO

AA-ryhmä, Hatsalankatu 37, p. 2622 621 savuttomat pala-verit arkisin klo 11 ja 19, su klo 9 ja 19.

AA-ryhmä Kotipolku 7, Siilinjärvi. Savuttomat palaverit to klo 19, la klo 9 ja su klo 18.

AAL-ryhmä alkoholistisessa tai toimimattomassa perheessä kasvaneille aikuisille torstaisin klo 18-20 Propellissa, Minna Canthinkatu 4 C 3. krs. Satamakadun puolelta, p. 050 9294 548 ma ja ti klo 18-20. <http://www.aal.fi>

Al-Anon ryhmät alkoholiongelmaisten läheisille, Hatsalankatu 37 su klo 19, p. 040 5579 470 ja Kotipolku 7, Siilinjärvi ke klo 19, p. 050 3988 883 sekä Kirkkorannantie 1, seurakuntatalon vanha puoli, Kaavi ti klo 19.

Avoim keskustelupiiri lapsena seksuaalista hyväksikäyttöä kokeneille ja heidän läheisilleen ke 2.11. ja 7.12. klo 17.30-19 Suomen Mielenterveysseuran toimiston kokoustilassa, Myllykatu 8.

Esikoislastiolaisten seurat Kettulan seurakuntakodissa, Jäniksenpolku 2, su 6.11. klo 13.

Imetystukiryhmä parill. vk:n Maalajapuron päiväkodissa klo 18-19.30. Kaikille avoimesta ryhmästä lisätietoja, p. 040 7283 654 tai www.kuopionimetystukiryhma.fi

Irti huumeista puhelinpäivystys ma-pe klo 18-21, p. 0203-22388. Läheisryhmät, p. 040 8459 052.

Katiska, Särkiniemen asukastupa, Rimpitie 2 avoimna arkisin klo 9-16, p. 017 2822 239. www.sarkiniemi.toimikunnat.net

Kirkon Ulkomaanavun tuotteita myytävänä arkisin tilaisuuksien aikana Keskusseurakuntatalon aulassa, Suokatu 22.

Kompassi, Kuopion Setlementti Puijolan Monikulttuurikeskus, Myllyk. 1-3. Avoimna ma, ke, to, pe klo 8.30-15.30 ja ti klo 8.30-17. Ilmaiset suomen kielen kurssit ma klo 9-12, ti klo 17-18.30 ja to klo 10-12. www.puijola.net/kompassi

Kotikulma, kohtaamispaikka avoimna ark. klo 8.30-15. Kuopion Setlementti Puijola ry, Jalkasenk. 7, p. 050 3727 900. Kriisikeskuksessa **kriisipäivystys** joka päivä klo 14-21, p. 017 2627 738 ja 2627 733. Ajanvaraus ma-pe klo 8-21.

Kuopion A-Kilta. Avoimet vertaisryhmät päihteettömyyden tukemiseksi ma, ti, ke ja to klo 18-20, Mäkitatu 11, käynti päihdeosaston rak. päädyssä. Ma ja to myös omaiset ja ystävät. P. 045 1134 245, www.kuopionakilta.fi

Kuopion Kristilliset Eläkeläiset. Lauluuokio ja kerho Sanan parissa ti 1.11. klo 12.30 Keskussrk.talon Samuli-salissa. Laulun ja Sanan tilaisuus Lepolan palvelukodissa pe 4.11 klo 14.

Kuopion Mielenterveystuki ry Maanantaisin klo 10-11 lenkkeillään Petosella. Lähtö Pinarilta. Klo 14.45 Niiralan uimahalli/kuntosali. Torstaisin klo 14.45 keilahalli. Parittomilla viikoilla ma Oma-apu keskusteluryhmä ja pe vapaan musiikkiliikunnan kerho, parillisilla viikoilla ke 2.11. alkaen askartelukerho ja pe yhteislaulukerho klo 12 Majakassa. Lisätietoja 040 733 1713/Pirjo. Päivystys ma klo 9-12 p. 017 2618 828 toimistolla Tukipilarissa Koljonniemenkatu 2, 2 krs.

Kuopion Työttömät ry. Suokatu 18. Avoimna ma-pe 8-15, p. 050 4400 900. www.kuty.fi

Länsi-Puijon asukastupa ma-pe klo 9-16. Ruokapäivät ti, ke, to ja pe klo 11-13.

Nimettömät narkomaanit su klo 16 Vinkkelissä, Kauppa-katu 46.

NMKY, Kauppakatu 40-42. Elämäntarkastuspiiri ti klo 9. Miesten raamattupiiri parill. vk:n klo 18.

NNKY:n Iltu -puhelinpäivystys ja tukipalvelu yllätysras-kaustilanteissa ja abortin jälkeen ilmenneissä kriiseissä ma-pe klo 17-21, p. 044 5766 670. www.ituprojekti.net

Narsistien uhrin tuki vertaisryhmä Majakassa, Minna Canthinkatu 4 C, 3.krs. ma klo 18-20. Käynti Satamakadun puolelta.

Petosen asukastupa Pyörönkaari 19, II. krs. Avoimna ma-pe klo 9.30-15, p. 3644 597.

Portti, terveysneuvonta- ja välineiden vaihtopiste suomen-sisäisesti huumeita käyttäville, Vuorikatu 31-33. Avoimna ma ja to klo 14-16, ti klo 16-18. Asiointi nimettömänä.

Puijonlaakson asukastupa palvelukeskuksessa, Sammakolammentie 12. Avoimna ma-pe klo 9-15. Leivän jakelu ma.

Päihdekliniikka Puistokatu 14-16, II krs. Päivystys vastaanotto ma-pe klo 8.30-11. Ajanvaraus alkaen klo 8, p. 183 672. Päihdeosasto, Mäkitatu 11 p. 183 684.

Rikosuhripäivystys käytännön neuvoja, ohjausta ja henkistä tukea. Palvelupiste/Kriisikeskus, p. 2627 738. Auttava puhelin, p. 0203-16116, ma-ti klo 13-21 ja ke-pe klo 17-21. Help line, p. 0203-16118 ma-ke klo 15-18. Juristin puhelinneuvonta ma-to klo 17-19, p. 023-16117. www.riku.fi

Sanan ja rukouksen aamu, yhteiskristillinen Raamatun luku- ja rukoushetki pe klo 8 Eelim -temppelissä, Vuorikatu 29. Käynti toimiston oven kautta parkkipaikan puolelta. Seksuaalisen hyväksikäytön tai raiskauksen kokeneille naisille tarkoitettu suljettu **terapeuttinen kasvuryhmä** alkaa tammikuussa 2012 Kuopion NNKY:llä. Ryhmään mahtuu seitsemän. Lisätietoja saa jättämällä soittopyynnön tai soittamalla Eila Huttuselle p. 045 2018 869, eila_huttunen@elisanet.fi

Sotaveteraanimuseo avoimna tilauksesta ryhmille. Varauskesk. p. 281 1130 arkisin klo 9-13.

Tupa-vertaistukitoiminta päihdeongelmaisten läheisille. Vertaisryhmä kk:n ensimmäinen ke klo 18.30-20, Gottlundinkatu 8. Tukipuhelin ma klo 18-20 p. 044 7148 008. Tukisähköposti: tupaposti@sirkkulanpuisto.com. Lisätiedot: www.sirkkulanpuisto.com.

Turvakoti- ja lastensuojelu 24h/vrk p. 017 183 393. Perhekriisityöryhmä, Lastentie 1.

Vertaisryhmä itsemurhan tehneiden läheisille ti 15.11. klo 18 Mielenterveysseuran koulutustilassa, Myllykatu 8, sisäpiha II krs.

Tied. Liisa Paatelainen, p. 044 3313 710, Anneli Hartikainen, p. 040 8324 955.

Virvatuli ry:n lahjoitusruokajakelu Myllykatu 1-3. Ti ja pe klo 10. Oma kassi mukaan.

Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry:n eroinfo ma-to klo 10-16, ke klo 10-19, p. 020 7749 800.

Yksinhooltajien Kanava ry tiistai-iltaisin, Kotopolku 7, Siilinjärvi. Tied. Marjut Kankkunen, p. 040 7332 197.

KIRPPUTORIT:

Kirpputori Toivonsäde, Ase-matie 11, Siilinjärvi. Avoimna ma-pe 10-18, la 10 -14.30, p. 044 5471 629.

Kehityskauppa Elämänlanka, Torikatu 17. Ma-pe klo 11-17, la klo 10-15, p. 2614 774.

Pohjois-Savon Syöpäyhdistys ry:n kirpputori, Kuninkaankatu 23. Ma-to 10-16, pe 10-13. Tiedustelut, p. 040 7092 430.

Rihma, Puijonkatu 39. Avoimna ark. klo 10-17 ja la klo 10-15, p. 2612 004.

Vapaaseurakunnan kirppari Ropo, Käsityökatu 28. Avoimna ma-pe klo 10-17, p. 3623 614.

VOURELAN KIRKKO

Syystalkoot ke 26.10. klo12 alkaen Vuorelan kirkolla (säävaraus), kahvi ja mehutarjoilu talkoolaisille.

Varhaisnuorten Donkis-tapahtumailta ke 26.10. klo 18, Kansanlähetyksen ja seurakunnan varhaisnuorisotyön yhteistyönä.

Perjantaikahvila pe 28.10. klo 18-22. Yhteinen rukoushetki klo 19.30.

Sanajumalanpalvelus, rippikoulusunnuntai, su 30.10. klo 13, Kaisa Yle-tyinen, Marjaana Kaisto, Nuorten lauluryhmä.

Eläkeikäisten päiväpiiri ma 31.10. klo 13.

Erityislasten vanhempien vertaisryhmä ke 2.11. klo 18-20. Lapsille ja nuorille omaa ohjelmaa. Il-tapala.

Arjen ateria to 3.11. klo 11-12.

Sanajumalanpalvelus su 6.11. klo 13, Tapio Lepola, Vesa Kajava.

Vuorelan lähetyspiiri ti 8.11. klo 10-11.30.

MUUT

Koivusaaren lähetyspiiri to 27.10. klo 18 Aino Heikkinen-Mustosella ja Hannu Mustosella, Lyhyenrannantie 11. Vieraana vankilapastori Jouko Koistinen.

Ystäväntupa ma 31.10. klo 9 Leppäkaarten kerhohuoneessa, Honkarannantie 8.

Hartaus ke 2.11. klo 14 Akuliinassa, Yrjö Jokiranta ja Marjaana Kaisto.

Kuulokerho ma 7.11. klo 13 Akuliinassa.

Vesijärven-Harjamäen lähetyspiiri ke 9.11. klo 18.30 Anna-Liisa Lappalaisella, Ahvenkuja 4 B 7, Mukana Sirpa Ylikotila.

KASTETTU

Touko Aatto Jalmari Hä-mäläinen, Loviisa Iida Katariina Ylisuutari, Valde Eerik Alvar Pekkarinen, Helmi Sisko Serafia Takku, Aappo Hermann Hei-nonen, Leevi Pekka Eevert Rytönen, Aaro Matias Mäkinen, Santra Maija Turunen, Heta Anna Ma-ria Miettinen, Ninni Peppi Aurora Kiiski.

AVIOLIITTOON KUULUTETAAN

Mikko Antero Möttönen ja Soile Katariina Rusanen.

KUOLLUT

Anna-Liisa Andersson 72 v, Riku Sakari Aallosvirta 25 v, Aune Maria Kämäräinen 84 v.

DIAKONIA-KESKUS

KESKUSSEURAKUN-TATALO

Suokatu 22

Seurakuntamestarit puh. 040 4848 259

Kuurojen lähetyspiiri to 27.10. klo 17.

Huonokuuloisten seurakuntapiiri ke 2.11. klo 13.

DIAKONIAKESKUS

Suokatu 31

puh. 040 4848 464

Kehitysvammaisten kahvikerho ke 26.10. klo 13.30.

Hyväntuulenpiiri ti 1.11. klo 12.

Syöpäpiiri ke 2.11. klo 13.

Pullakirkko pe 4.11. klo 12.

Hyväntuulenpiiri ti 8.11. klo 12.

Katulähetyspiiri ti 8.11. klo 17.

Kehitysvammaisten kahvikerho ke 9.11. klo 13.30.

OPISKELIJAT JA NUORET AIKUISET

OPISKELIJA- JA KOULULAISLÄHETYS OPKO

Sairaalakatu 11

Opiskelijailat la klo 18. www.opko.fi/kuopio

Mitä eroa on UT:lla ja VT:llä? la 29.10. Pekka Ryhänen.

Yhteisen jakamisen ilta la 5.11.

PERHEASIAIN NEUVOTTELU-KESKUS

Suokatu 22

Luottamuksellista ja mak-sutonta keskusteluapua parisuhteen kysymyksis-sä. Käynnit sopimuksen mukaan. Tiedustelut puh. 040 4848 480 ma-pe klo 9-11. www.kuopionseura-kunnat.fi/apuajatukea

PALVELEVA PUHELIN

päivystää su - to klo 18-01, pe - la klo 18-03, puh. 01019 0071. Puhelun hinta on paikallisverkkomaksu/ matkapuhelinmaksu. Net-tiosoite: pp.kuopio@evl.fi

JÄRJESTÖT

NMKY

Kauppakatu 40-42

Tiistaisin:
Matka kohti aitoa miehuutta klo 6.

Aamurukous klo 8.

Elämäntarkastuspiiri klo 9.

Miesten **raamattupiiri** parillisella viikolla klo 18.

NNKY

MYLLYKATU 5

Pyhäinpäivän kahvikon-sertti la 5.11. klo 14. Tai-mi Heinilehto, laulu, Min-na Tirkkonen, piano, Han-nele Eskel-Koistinen, viulu ja Heikki Tegelman, kont-rabasso. Psalmeja. Kahvi ja ohjelma 5€.

Keskiviikkoisin **raamat-tu-/lähetyspiiri** klo 13, **lauluharjoitukset** klo 15 ja **naisten hyvinvointipiiri** klo 17

Perhekahvila ma klo 9.30–12.

Ystäväiltäpäivä su 13.11. klo 14 ja noin klo 16 **syys-kokous**.

Päivystys kansliassa ti ja to klo 9–11.

Yhteiskristillinen piiri ti klo 18.

POHJOIS-SAVON EV.LUT. KANSANLÄHETYS Sairaalakatu 11

puh. 017 262 2082, www.p-savonkl.sekl.fi ja tarjolla.net.

Myös Facebook

Toimisto avoimna ma-pe 10-16.

Pienryhmät Lähetysko-dissa: Ma klo 7 ja 8 **aamu-rukoushetki**, klo 9.30 **äi-ti-lapsipiiri**. Ti klo 16 **raa-mattupiiri** parillisina ti, klo 18 **rukoushetki** parit-tomina ti. Ke klo 12 **päi-vähartaus** ja **kahvihet-ki**, klo 18 nuorten aikuis-ten **Kolme kohtaamista**. To klo 13 **sana ja rukous piiri** parittomina to; klo 18.30 nuorten **Nuotta-il-ta**. La klo 18 Opkon **opis-kelijailta**.

Muualla Kuopiossa: Ti klo 6 **miesten aamupiiri** ”matkalla kohti aitoa miehuutta” osoitteessa Kaup-pakatu 40-42 Namikan ti-loissa. **Miestenpiiri** Paril-listen viikkojen tiistaina klo 18.30, Männistön van-

han kirkon alakerrassa. Esko Iisalo.

Kuopio: Kohtaamis-paikkana Lähetyskoti, Su 30.10. klo 16. **Raamatun-opetus** Elina Karjalainen, Eero Heikkinen, Välke.

KL-seurat Lähetyskodissa, Su 6.11. klo 16 Eero Heikki-nen, Välke.

Kohtaamispaikkana Lä-hetyskoti, Su 13.11. klo 16. ”Oletko valveilla?”, raama-tunopetus Panu Ranta-kokko.

Siilinjärvi: Kohtaamis-paikka, Ma 7.11. klo 18.30 srk-talon pienessä salis-sa. Elina Karjalainen, Eero Heikkinen, Välke.

Juankoski: KL-lähetyspy-hän messu, Su 30.10. klo 13 kirkossa ja **lähetystilai-suus** srk-talossa, saarna Elina Karjalainen lähetysti-laisuudessa mukana Esko ja Eeva Huttunen. Musiik-ki Kukilat.

Kaavi: Kohtaamispaikka, To 27.10. klo 18.30 srk-ta-lossa. Timo Mönkkönen.

Tuusniemi: Kotiseur, to 10.11. klo 19 Maarit ja Hannu Koposella. Pek-ka Kiiski, Risto Happonen, Elina Karjalainen.

SANANKULMA

Tulliportinkatu 22

www.sana.fi/kuopio

krs-kuopio@sana.fi

puh. 020 7681 660

Kirjanmyyntipiste avoin-na pe 13-16 ja tilaisuuksi-en aikana.

Pienryhmien viikko-oh-jelma:

Heprean piiri ma klo 13-15 puh. 017 2613 406/Anja.

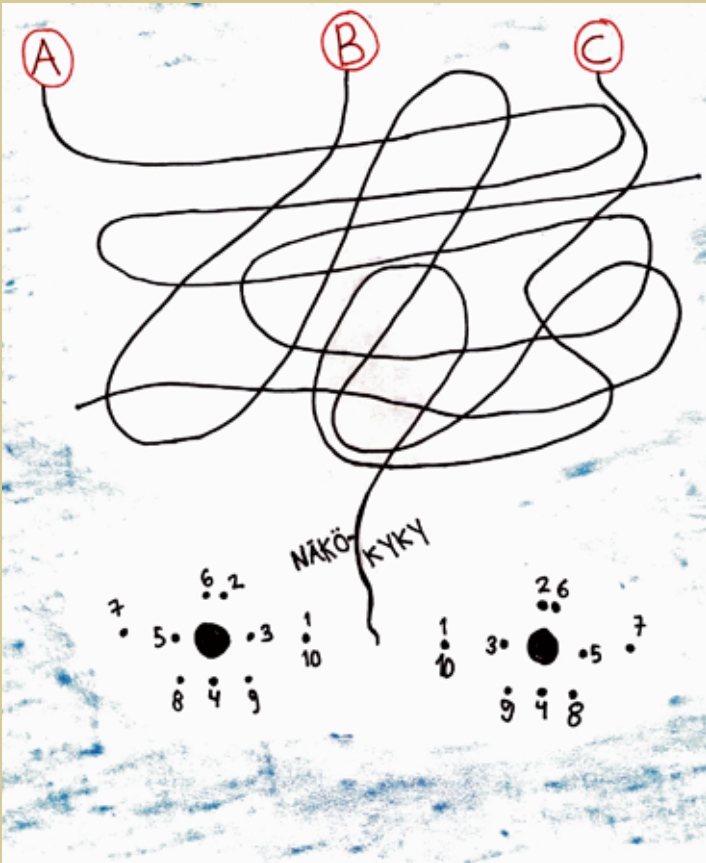
Rukouspiiri ma klo 17.30-19.

Naisten solu ti pariton vk klo 18-19.30 puh. 0500 3727 91/Aune.

Askartelupiiri ke parilli-nen vk klo 13-16 puh. 050 5552 300/Marjatta.

Raamattupiiri ke parilli-nen vk klo 18-19.30 puh. 050 5484 087/Juha.

PYHÄ PUUHA

Lue yksin tai yhdessä vanhemman kanssa Johanneksen evankeliumin yhdeksännestä luvusta jakeet 24-38. Etsi, mikä reiteistä A, B ja C tuo miehelle näön. Yhdistä molemmissa kuvissa pisteet 1-10 numerojärjes-tyksessä.

TEHTÄVÄN LAATI SUSANNA HOLMA

VIIKON VALINTA

Muistijalkia jättämättä

Hannu-Pekka Björkmanin (s.1969) Valkoista valoa (2007) jäi hyvästi mieleen. Kadonneet askeleet. Matkoja aikaan ja taiteeseen hämmentää. Miksi kapea ja pieni kirja, kun yli 30 kuvaa vaatisi tilaa. Tekstin rivi-väliä olisi voinut tiivistää.

Jos ihmiskunnalta riistetäisiin muisti, samalla menisivät hyveet, Björkman poh-tii. Näyttää siltä, että tiedon helppo saatavuus on tappa-nut tiedon arvon, hän kirjoit-taa. Totta, sillä tieto siirtyy tietokoneella muistijalkia jät-tämättä.

Kirjan alkupuoli viiptyy sak-salaisen renessanssimaalarin Matthias Grünewaldin (1475–1528) ja Paavo Rintalan (1930–1999) Minä, Grünewald -teok-sen parissa.

Keskiajan rujojen kuvien taustalla ovat sairaudet. Tora-

nyvien saastuttaman viljan syö-minen aiheutti kauhistutta-via tauteja. Raajat kutistuivat, mustenivat ja irtosivat ruu-miista.

Grünewaldin Isenheimin alttaritaulu on kirjassa koko

aukeamalla. Kuvateksti olisi helpottanut, sillä edestakaisin sivujen plaraaminen on han-kalaa. Kokoaukeaman puolen-kymmentä kuvaa ovat selviä, samoin kokosivun kuvat. Pien-ten kuvien yksityiskohdat kat-son suurennuslasilla. Björk-man selostaa tarkkaan mitä kuvissa näkyy. Kirja vaatii uu-delleen paneutumista.

Kirjailijan teksti ottaa mu-kaansa, kun päästään hänen omaan maisemaansa. Aistit voivat toimia paratiisin port-teina, sanoo Björkman.

Kirjan loppu on kuin proo-saruno. Kirkas.

RITVA KOLEHMAINEN

Hannu-Pekka Björkman:
Kadonneet askeleet.
Matkoja aikaan ja taiteeseen,
176 s. 33,90 e., Kirjapaja 2011.

Uskonnonopetus on arvokasvatusta

Monikulttuuristuvassa maail-massa oman kulttuurin tunte-minen on tärkeää. Kulttuure-ja ei voi ymmärtää tuntematta niiden ytimessä olevia arvos-tuksia ja uskomuksia. Näitä erityisesti uskonnot edusta-vat. Teknis-taloudelliseen tai viihdeteollisuususkoon hu-rahtaneet eivät tätä ymmär-rä. Pyrkinessään vähentämään katsomusten ja uskontojen merkitystä ja näkyvyyttä he samalla paradoksaalisesti kai-vavat maata maailmanvalloi-tushaaveittensa alta.

Uskonnonopetuksesta kouluissa on kinattu vuosi-kymmeniä. Kirja käy läpi näi-tä kamppailuja 1960-luvul-ta tähän päivään. Koulun muuttuessa ja kehittyessä us-konnonopetus ei toki voi ol-la muuttumaton. Taitavat us-konnonopetuksen puolustajat ovat kuitenkin torjuneet yri-tykset hävittää uskonnonope-tus kokonaan. Tänään uskon-nonopetus on arvokasvatusta, johon oppilaat osallistuvat oman uskontonsa mukaises-ti. Uskonnon harjoittaminen kuuluu koulun uskonnollisiin tilaisuuksiin.

Kirjan yli 20 artikkelin ko-koelma antaa kattavan kuvan uskonnonopetuksen ja arvo-kasvatuksen tilasta koulussa ja

päivähoidossa. Pöyhönen an-taa omassa osuudessaan kri-tiikkiä eri tahoille uskonnon-opetuksen kohtelusta.

Kyytiä saavat poliittiset toi-mijat oikealla, vasemmalla ja keskellä. Tiukan kritiikin koh-teina ovat mm. opetusminis-teri Henna Virkkunen (kok.) ja Opetushallituksen pääjoh-tajana Timo Lankinen (kok.) yrityksistään vähentää us-konnonopetusta tuntijakolin-jauksissaan.

Kyytiä Pöyhönen antaa myös kirkon väelle. Piispoja hän moittii saamattomiksi ja pehmeiksi seurustelu-upsee-reiksi, joilta on puuttunut ha-lu ja rohkeus tarttua vaikeisiin asioihin. Onko asia aivan näin, on jo toinen juttu. Siinä Pöy-hönen on oikeassa vaikkakaan ei yksin, että kirkon on toimit-tava rohkeasti kaikilla yhteis-kunnan tasoilla eikä sen sovi puuhailla vain omissa nurkis-saan.

Pöyhönen puolustaa nä-kemystä, ettei uskontoa voi opettaa vain tiedollises-ti. Opetusneuvos Pekka livo-nen rinnastaa uskonnon mu-siikkiin, jota ei voi oppia vain lukemalla. Oikeata uskon-nonopetusta ei voi toteuttaa ilman kosketusta uskonnolli-seen elämään tai uskonnolli-

siin yhdyskuntiin.

Kustantajaa voi moittia kannen ja esittelyn epäselvyy-destä. Kirjan on toimittanut Janne Villa, mutta kannessa lukee vain Veikko Pöyhönen. Esipuheessa päätoimittaja Ta-pani Ruokanen puhuu juhla-kirjasta, mutta kirjan esitte-lystä tai kannesta ei käy ilmi, mistä juhlasta on kyse. Itse on pääteltävä, että kyseessä on suurelle yleisölle ehkä tun-temattoman opetusneuvos Veikko Pöyhösen juhla-kirja.

Pöyhösen merkityksestä koulun ja uskonnonopetuk-sen kehittäjänä vakuuttaa kui-tenkin kirjoittajajoukko. Yli 20 kirjoittajan joukossa on pro-fessoreja, ministereitä, pääjoh-tajia ja piispoja.

Osia kirjaa vaivaa lievä san-karitarinaote, käsitys histori-asta yksinäisten sankarijohta-jien toimintakenttänä. Tämä annettakoon anteeksi. Sellaisia juhla-kirjat tuppaavat olemaan.

RAIMO TURUNEN

Kirjoittaja on koulutuskeskus
Agricolan kehittämiskonsultti.

Veikko Pöyhönen, Uskonnon-
opetus uhattuna, Puheen-
vuroja koulun ja suomalai-sen arvopohjan suunnasta,
toimittanut Janne Villa

RISTIVETOA

Maan korvessa kulk

Kaste antaa tunteen turvallisuudesta.

Kirkkoon kuuluvien vanhempien lapsia jää suurilla paikka-kunnilla yhä enem-män kastamatta. Lahdessa vuositain jää kastamatta noin sata lasta. Kuopiossa asiaa ei ole vielä tilastoitu.

Kirkkojärjestyksen mukaan kirkko-herran asiana on muistuttaa lapsen van-hempia, mikäli kaste viivästyy.

Nea Jeminan äidille ja kummeille kas-te on välttämätön juttu.

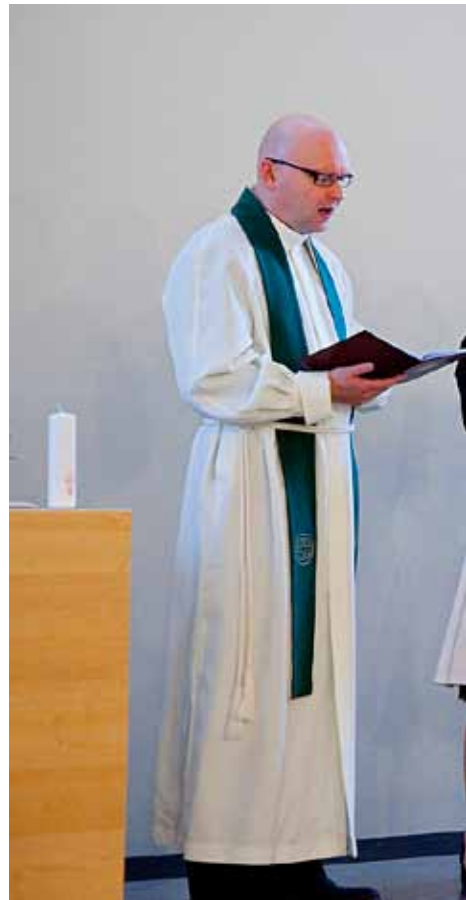
Kummi äidin ja lapsen tukena

Nea Jemina kiskoo pullostasta melkoisen määrän maitoa ennen juhlan aloittamis-ta. Kummi **Krista Kokkonen** arvioi, et-tä vatsa on nyt täynnä ja sitten pukeu-tumaan.

Äiti **Mia Ahonen** valmistelee keittiös-sä kahvitarjoilua. "Miten ihmeessä tämä kahvinkeitin toimii?"

Mia Ahonen tuo kasteelle toista las-taan, isovelji **Jesse** on kaksivuotias. "Kyl-lä kastaa pitää", Ahonen perustelee. "Se liittyy kristilliseen uskomme." Jesse kas-tettiin Pyhän Johanneksen kirkossa, nyt asuinpaikka on vaihtunut Petoselle.

"Minulla on kolme poikaa. Mieluista on nyt päästä tyttären kummiksi", Kris-ta Kosonen sanoo. "Uskonnollinen puoli

Petosen seurakuntatalon kas-temaljan äärellä: pastori Juha Määttä, kummit Krista Kokkonen sylissään Nea Jemina, Katja Hyvärin-nen ja Laura Kulin sekä kastettavan lapsen äiti Mia Ahonen (oik.).

TOMI KARTTUNEN ARKISTO

Suomalaisdelegaatit istuttivat syyskuussa oman omenapuun Wittenbergin Luther-puistoon. Teol. tri Tomi Karttunen oikealla.

Piirrä piispalle kaapu ja hiippa

Kuopion tuomiokapituli sekä Kirkko ja koti julistavat piirustuskilpailun lapsille. Piirrä uudelle piispalle kaapu ja hiippa.

Piispa **Wille Riekkinen** palkitsee parhaan ehdo-tuksen Kuopion kaupungin juhlapäivänä 17. mar-raskuuta.

Kilpailu on avoin kaikille. Kirkko ja Koti kutsuu myös muutamia päiväkerhoja sekä kouluja piirtämään.

Piispankaavun alkuperä on tuntematon. Latinankie-linen nimi viittaa roomalaiseen sotilasviittaun, jota käy-tettiin vartiopalveluksessa. Keskiajan lopulta se vakiin-tui piispojen ja pappien jumalanpalvelusvaatteeksi.

Piispanhiippa on päähine, jonka kaksi huippua ku-vaavat Uutta ja Vanhaa Testamenttia.

Piirroksia lähetetään maanantaihin 14.11. mennen-sä sähköisinä osoitteella kirkkojakoti@evl.fi tai pape-rilla Kirkko ja Koti, PL 1064 70101 Kuopio. Piirroksia voi myös tuoda osoitteeseen Suokatu 22 B (5. kerros).

Piirtäjät muistakaa, että piispa voi olla nainen tai mies.

Millainen on tulevan piispan virka-asu? Piirrä malli.

KIRKKO & KOTI

19

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti. 98. vuosikerta.

Seuraava numero ilmestyy 23.11.

KOTIMAA-YHTIÖT

Kustantaja Kustannus-Oy Kotimaa, Hietalahdenranta 13, 00180 Helsinki. **Julkaisija** Kuopion ev.lut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio, p. 158 111, faksi 158 288, www.kuopionseurakunnat.fi.

Toimitusneuvosto Paavo Kaitokari, Hannu Koskelainen, Kirsi Leino, Pauli Kurkirinne, Marketta Rantama

Painopaikka Lehtisepät Oy, Kuopio. Painos 66 000 kpl

Toimitus Suokatu 22 B, 5. krs., avoinna ma–pe klo 8–16. Lahja Pyykönen, päätoimittaja, p. 040 484 8232 Ulla Remes (virkaavaalla) Lea Lappalainen, p. 040 484 8234 Hanna Karkkonen, p. 040 484 8236 Seija Rytönen, verkkotoimittaja, p. 040 484 8514

Taitto Kotimaa-Yhtiöt.

Ilmoitukset Vappu Kuusiniemi, Kotimaa-Yhtiöt, p. 014 619 824, 040 486 6726. vappu.kuusiniemi@kotimaa.fi

Tilaukset Kuopion ulkopuolelle 20 €/vuosikerta.

Jakelu Itella Posti Oy, Suora Lähe-tys Oy. **Jakelupalaute:** www.suora-lahetys.fi, puh. 017 264 7800

evi lapsosen tie

TUJJA HYTTINEN

kasteessa on se tärkein, se antaa turvallisuu-
den tunnetta. Kotona minulla on paljon en-
keleitä.”

Laura Kulinille, 19, Nea on ensimmäinen
kummilapsi. ”Haluan olla lapsen kanssa ja

auttaa äitiä.”

”Maan korvessa kulkevi lapsosen tie” her-
kistyi **Katja Hyvärisen** kyyneliin kastehet-
kessä. ”Äiti vetistelee aina”, muistutti 12 –
vuotias tytär **Noora**, joka luki juhlassa lasten

”Kyllä kasta
pitää. Se liittyy kris-
tilliseen uskoomme.

evangeliumin.

”Haluan olla äidin tukena ja lasten elä-
mässä mukana”, Katja Hyvärinen tiivisti
kummin tehtävänsä.

Kastettavalla tulee kirkkojärjestyksen
mukaan olla kaksi kummi, jotka ovat kon-
firmoituja, ev.lut. kirkon jäseniä. Kirkollis-
kokouksen päätöksen mukaan poikkeusti-
lanteessa yksi kummi riittää, mutta siihen
tarvitaan seurakunnan kirkkoherran suos-
tumus.

Kaste voidaan toimittaa kirkossa tai koto-
na. Kun kaste on toimitettu, lapsen ja hänen
vanhempiansa puolesta rukoillaan seuraava-
na sunnuntaina kotiseurakunnan kirkon ju-
malanpalveluksessa.

Kuopion seurakuntayhtymässä tehdyn
linjauksen mukaan papit eivät osallistu lap-
sen nimiäisiin. Piispainkokous on antamas-
sa lapsen nimiäisistä seurakunnille yhtenäis-
en ohjeistuksen.

LAHJA PYYKÖNEN

Uskonpuhdistuksen juhlat

**22. sunnuntai helluntaista
on kirkkovuodessa omistettu
uskonpuhdistuksen muistolle.**

Yleensä pyhä hujahtaa ohi huomaamatta. Nyt lähestyvät
kuitenkin isommat juhlat.

Uskonpuhdistuksen eli reformaation 500-vuotisjuh-
laa vietetään vuonna 2017. Saman vuonna itsenäinen
Suomi täyttää sata vuotta.

Meillä uskonpuhdistuksen merkkipäivän valmisteluja tehdään
pikku hiljaa. Saksassa asialle on omistettu kokonainen vuosikymmen.

Ilmeiseltä näyttää, että luvassa on ekumeenisesti värittynyt juh-
lavuosi.

Ekumenia on ottanut isoja askeleita viimeksi kuluneiden vuosi-
kymmenten aikana. Vuonna 1996 solmittiin Porvoon sopimus Poh-
joismaiden ja Baltian luterilaisten kirkkojen ja Britannian ja Irlannin
anglikaanikirkkojen välillä.

Kolmea vuotta myöhemmin seurasi luterilaisten ja roomalaiska-
tolisten yhteinen julistus vanhurskauttamisesta. Metodistit liittyivät
mukaan vuonna 2006.

Mikä on luterilaisuudessa luovuttamatonta, teologian tohtori To-
mi Karttunen kirkkohallituksen ulkoasiain osastolta?

”Usko kolmiyhteiseen Jumalaan, joka tulee lähelle Kristuksessa.
Kristus on läsnä sanassa ja ehtoollisessa. Siinä ihminen kohtaa an-
teeksiantamuksen ja lohdutuksen.”

LEA LAPPALAINEN

KISSA PÖYDÄLLE

Kirkolla menee liian hyvin

Me kirkossa ajattelemme, että varovai-
sesti arvioiden meillä saattaa mennä
liian hyvin.

Uutiset kirkosta ovat huonoja. Jä-
senet ja rahat loppuvat. Ei päästä
hollille seksistä. Kirkosta irtautuvat tosiuskon sankarit ra-
vistelevat Raamatusta luopunutta surun keskusvirastoa.

Toisaalta Suomessa on yli seitsemän miljoonaa kirk-
kokäyntiä vuodessa. Pelkästään radiojumalanpalvelus, jo-
ka muodostaa maan suurimman jumalanpalvelusyhteisön,
kokoaa joka sunnuntai 150 000 – 200 000 kuulijaa. Aamu-
ja iltahartaudet ovat Yleisradion kuunnelluimpia ohjelmia.

Jos lukuja arvioidaan maallisten osallistumismittareiden
näkökulmasta, Suomen ev.lut. kirkko on menestystarina.

Tähän tavallisesti todetaan, että kyseessä eivät ole va-
kaumukselliset uskovaiset. Mistä sanojat tämän tietävät?
Millä kyvyin he näkevät ihmisten sydämiin? Ja mitä pahaa

siinä on, jos joku ei koe syvää uskonnollista tunnetta vie-
dessään lapsensa kastettavaksi? Eivät perinnäiset kristilliset
kirkot tätä edellytä.

Kristinuskon valtavirrasta eroava revivalismi ja funda-
mentalismi sekä näiden uskontoa koskevan näkemyksen
omaksuneet nykyihmisen rationaalisen maailmankuvaan
hiukkasen syvemmin perehtyneet ihmiskunnan valon-
tuoajat niin ajattelevat.

Menestyksen maallisesta korskasta johtuen kysymys on
pikemminkin se, että huriseeko kirkolla liian hyvin. Tällöin
on aikaa mietiskellä, miten media reagoi, panostaa verkos-
toitumiseen ja osaamiseen, olla läsnä.

PETRI JÄRVELÄINEN

Kirjoittaja on teologian tohtori,
Portaanpään kristillisen opiston rehtori.

Ristiriitoja

Lapsi kättää kaupassa äidiltään pai-
taa, jossa on kuva Suomen lipusta
ja vaakunaleijonasta. Äiti ei suostu
ostamaan sitä, ettei poloista poi-
kaa vain epäiltäisi rasistiksi! Pojan
on mahdotonta ymmärtää, mistä on kysy-
mys. Siniristilippuhan liehuu kaikissa (urhei-
lu)juhliissa ja lätkäjoukkueettakin kutsutaan
”leijoniksi”.

Äiti ei osaa selittää, kuinka Suomen kes-
keiset symbolit saatetaan tulkita niin vää-
rin, että ne voidaan valjastaa rasistiseen käyt-
töön. Ristihän viittaa juutalaista syntyperää
olleeeseen Jeesukseen ja leijonatkin asuvat
siellä, missä valkoiset ovat vähemmistönä.

Siniristi kertoo toki myös sen, mitä us-
koa tunnustaen juuri tällä maailmankolkalla
on eletty ja kuoltu. Se usko on kuitenkin uni-
versaali. Kristinuskokorostaa kaikkien ihmis-
ten tasaveroisuutta, yhtäläistä ihmisarvoa ja
-oikeuksia. Mikään muu merkki kuin risti ei
siis voisi olla aatteellisesti yhtä kaukana rasis-
mista.

**Ylioppilasleh-
dessä toimitta-
ja mietti** taan-
noin, miten sokeita
suomalaiset ovat
omille uskontun-
nustuksilleen. ”Kun
jossain päin maail-
maa valtion lipus-
sa on kuunsirppi,
pidämme sitä al-
kukantaisena pap-
pivallan ilmenty-
mänä, mutta oma
siniristilippumme
onkin jotain ihan
muuta. Risti lipus-
ta joutaa mennä.”

**Siniristi
kertoo sen,
mitä uskoa
tunnustaen
tällä maail-
mankolkalla
on eletty
ja kuoltu.**

Toimittajan hengenheimolainen, Italiassa
pitkään asunut Soile Lautsi pyrki tekemään
saman tien selvää koko eurooppalaisesta
kulttuuriperinnöstä. Lautsi vaati, ateistijärjes-
tön avustuksella, että hänen lastensa koulu
poistaisi krusifiksit seiniltä. Ne kun loukkaa-
vat uskonnonvapautta.

Euroopan ihmisoikeustuomioistuin (EIT)
kehotti Italiaa eliminoidaan krusifiksit kou-
luista, mutta puolueet vasemmistosta oikeis-
toon vastustivat yrityksiä hävittää maan kris-
tilliset juuret ja EIT pyörsi päätöksensä.

Symbolien hallinnasta käydään tais-
telua. Hakaristi muuttui pimeimmän pahan
symboliksi natsi-Saksan jumalattomassa käy-
tössä. Hakaristi esiintyy edelleen Suomessa
kunniamerkeissä ja ilmavoimien lipussa, mut-
ta siviilikäytössä se on mauton.

Toivottavasti siniristilippua kantajineen ei
tarvitse hävetä tulevaisuudessaan.

JANNE VILLA

Palstalla kirjoittavat vuorotellen
yliopistonlehtori Helena Kantanen Kuopiosta
sekä toimittaja Janne Villa Helsingistä.

Roy Rissanen on Suomen Lähetyksen Lähi-Idän esimiestehtävissä, Sirpa Rissanen Jerusalemissa kummilapsityön koordinaattorina.

Syrjittyjen puolustajaksi

”Työ ihmisoikeuksien ja tasa-arvon puolesta on osa kutsumustani.”

Roy Rissanen aloitti syksyllä uuden työnsä ihmisoikeuksien ja tasa-arvon puolustajana. Hän keskittyy uskonnonvapauskysymyksiin maissa, joissa syrjitään kristittyjä. Rissasten perhe lähti maailmalle jo 18 vuotta sitten.

”Uusi työni on osa kutsumustani. Ajatus siitä syntyi jo 20 vuotta sitten ja olen onnellinen, että aiempien vaiheitteni jälkeen olen saanut tällaisen mahdollisuuden.”

Rissanen aloitti syyskuun alussa uuden työnsä Suomen Lähetysseuran kristillisessä ihmisoikeustyössä. Hän toimii Lähi-idässä ja Pohjois-Afrikassa tapahtuvan työn vaikuttamis- ja kehittämis-päällikkönä. Sirpa ja Roy Rissanen ovat Alavan seurakunnan nimikkolähetettä.

”Keskityn uskonnonvapauden kysymyksiin.”

”Nostamme esille monenlaisia epäkohtia. Kirkot tai kristilliset yhteisöt eivät aina saa omistaa kirkkoja tai muuta omaisuutta, avata pankkitilejä tai tuoda ääntään kuuluviin julkisessa keskustelussa. Kouluissa uskonnonopetus voi olla rajoitettua tai epätasapainoista, kristittyjä syrjitään koulutuspaikkojen hakuprosesseissa ja he eivät saa avata omia kouluja. Kristittyjen uskonnollista identiteettiä ei myöskään aina tunnusteta laillisesti.”

”Yksittäisiä kristittyjä tuemme keskustellen, rohkaisten ja rukoillen. Äärimmäisissä tapauksissa pyrimme löytämään vainotuille sijoituspaikkoja ja osallistumme hätätilanteissa välittömien, lyhytkestoisten kustannusten maksamiseen.”

Muotomenot rikastuttavat uskoa

Rissasilla on kaksi kotia, toinen Jerusalemissa ja toinen Kyproksella. Lapsia on neljä, **Vii-vi**, 20, **Camilla**, 19, **Naomi**, 17, ja **Bettina**, 13 vuotta. Perhe on kokenut yhdessä paljon. Rissaset lähtivät maailmalle 18 vuotta sitten, ensin Tansaniaan, sitten Keniaan, Mongoliaan, takaisin Keniaan ja sieltä Jerusalemiin.

”Eri ihmiset näkevät asioita eri lailla, ja kun viettää heidän kanssaan aikaa, alkaa ymmärtää heidän ajattelunsa taustoja.”

Mongoliassa buddhalainen ihminen selitti Rissaselle näkemystä jälleensyntymästä.

”Susi metsästää lehmän arolta, lehmä maatuu ja lannoittaa maaperän. Se kasvaa heinää ja tulee uusi lehmä, joka syö tätä ruohoa. Tämä on elämän biologista kiertokulkua, joka on myös tavallaan jälleensyntymistä.”

Asiaa ymmärtämätön voi ihmetellä ortodoksista

perinnettä, jossa erityisesti munkit harrastavat syviä maahankumarruksia.

”On todettu, että nämä munkit pysyvät hyvässä kunnossa. Uskonnonharjoituksen lisäksi kumarrukset ovat hyvää voimistelua.”

”Suomessa naureskellaan näille muutome-noille helposti ja ajatellaan, että ainoaa oikeaa uskonnollisuutta on rukous ja Raamatun lukeminen. Mutta muissa kulttuureissa, joissa kristinusko on noussut niiden omasta maaperästä, muutomenot voivat rikastuttaa kristillisyyttä.”

”Yhdessä eläminen erilaisten ihmisten kanssa poistaa ennakkoluuloja ja vääriä oletuksia ja uhkakuvia ja avaa itselle muiden näkökulmia.”

”Näiden asioiden ymmärtäminen ei murennut ihmisen omaa vakaumusta millään tavalla. Voin olla ihan reilusti sitä mitä olen, ja vuorovaikutuksessa toisten ihmisten kanssa oman mielipiteet ja vakaumukset elävät ja muuttuvatkin.”

Rissanen on kokenut selvästi, että lähetystyössä ulkomailla on oltava ja tehtävä työtä ihan omana itsenään. Mitään roolia ei voi siellä pitkään vetää. ”Sanoma, jota viedään eteenpäin, välittyy nimenomaan oman persoonan kautta. Tärkeää on, miten itse elän ja suhtaudun kanssaihmiisiin.”

Suomalaiset ryhtyneet vetämään rajoja

Uskonnoissa ja kulttuureissa on erojen lisäksi myös paljon samaa.

Kun Roy Rissanen tuli kesällä lentokoneella Suomeen, hänen vieressään istui 19-vuotias Suomessa asuva somalityttö.

”Kysyin häneltä, miten hän viihtynyt Suomessa. Tyttö kertoi, että mitään ongelmia ei

ole ollut, satunnaisia ennakkoluuloja kyllä. Hän sanoi miettineensä, että sopeutumisessa on auttanut se, että isä laittoi hänet aikanaan Nairobin koraanikouluun, jossa hän oppi, mikä on oikein ja väärin.

Koraanin neuvoilla tyttö on Suomessakin pärjännyt.

”Suomalaiset ovat ryhtyneet vetämään rajoja siihen, miten täällä käytyäytään. Tietty normit kuuluvat kaikille. Mielestäni kyse ei ole niinkään ihmisten etnisestä taustasta vaan siitä, että vapaamatkustajamentaliteettiä ei hyväksytä.

Suomessa ollessaan Sirpa Rissaselle tulee usein mieleen kenialainen nainen, joka pyysi häntä kirjoittamaan elämästään.

”Hän oli paimentolainen ja hänen elämänsä kohokohtiin kuului se, kun isä sai lehmiä myytyä ja osti tyttärelleen kaksi lyijykynää ja kolme vihkoa tai kun isoisä osti hänelle koulukirjan.”

Amerikkalainen lähetystyöntekijä otti hänet nuorena luokseen asumaan, jotta hän pääsi kouluun. Tyttö nukkui lattialla juuttisäkin alla, ja kun hän ei halunnut liata koulupukuaan, hän oli koulun jälkeen alasti.

”Hän oli onnellinen, kun lähetystyöntekijä antoi hänelle oman ison villapaitansa, johon hän saattoi pukeutua. Sittemmin nainen pääsi hyvään työhön toimistoon. Afrikassa ihmiset ovat peruspositiivisia, vaikka elämä on usein absurdia ja jokainen päivä voi tuoda eteen mitä tahansa.”

”Meillä olisi opittavaa siinä, että tästä päivästä voi nauttia, jo pelkästään olemassaolotakin kannattaa iloita.”